

Dogfen ir Cyhoedd



CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Mrs Annwen Morgan
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING	
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL	CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	
DYDD MAWRTH, 17 TACHWEDD 2020 am 1:00 y. p.	TUESDAY, 17 NOVEMBER, 2020 at 1:00 p.m.	
CYFARFOD RHITHIOL	VIRTUAL MEETING	
Swyddog Pwyllgor	Ann Holmes 01248 752518	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

PLAID CYMRU / THE PARTY OF WALES

Lewis Davies, John Griffith, Dylan Rees (*Is-Gadeirydd/Vice-Chair*), Alun Roberts, Nicola Roberts

Y GRWP ANNIBYNNOL / THE INDEPENDENT GROUP

Richard Griffiths, Richard O. Jones

PLAID LAFUR CYMRU/ WALES LABOUR PARTY

J. Arwel Roberts

ANNIBYNNWYR MÔN / ANGLESEY INDEPENDENTS

Aled Morris Jones (Democratiaid Rhyddfrydol Cymru/Welsh Liberal Democrats)(*Cadeirydd/Chair*)
Bryan Owen

AELODAU CYFETHOLEDIG (Gyda hawl pleidleisio ar faterion Addysg) / CO-OPTED MEMBERS (With voting rights when dealing with Educational matters)

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig / The Catholic Church)
Mrs Anest G. Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales)
Mr Dyfed Wyn Jones (Rhiant Llywodraethwr – Sector Ysgolion Cynradd/Parent Governor – Primary Schools Sector)
Llio Johnson (Rhiant Llywodraethwr – Sector Ysgolion Uwchradd ac ADY/Parent Governor- Secondary Schools Sector and ALN)

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **COFNODION Y CYFARFODYDD BLAENOROL** (Tudalennau 1 - 12)

Cyflwyno cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol –

- 14 Hydref, 2020 (Galw i mewn)
- 20 Hydref, 2020

3 **DOGFEN GYFLAWNI BLYNYDDOL (CYNLLUN GWELLA) 2020/21** (Tudalennau 13 - 22)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid.

4 **MONITRO PERFFORMIAD: CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL CHWARTER 2 2020/21** (Tudalennau 23 - 36)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid

5 **ADRODDIAD CYNNYDD Y PANEL SGRIWTINI CYLLID**

Derbyn diweddariad ar lafar.

6 **BLAEN RAGLEN WAITH** (Tudalennau 37 - 42)

Cyflwyno adroddiad y Rheolwr Sgrwtini.

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL – GALW PENDERFYNIAD I MEWN

Cofnodion y cyfarfod rhithwir a gynhaliwyd ar 14 Hydref, 2020

Yn bresennol: Y Cyngorydd Aled M Jones – Cadeirydd
Y Cyngorydd Dylan Rees – Is-gadeirydd

Y Cyngorwyr John Griffith, Richard Griffiths, Richard O Jones,
Bryan Owen, Alun Roberts, J Arwel Roberts.

Aelodau a lofnododd y Cais i Alw'r Penderfyniad i Mewn nad ydynt yn aelodau o'r Pwyllgor

Y Cyngorydd K P Hughes, Eric W Jones, Peter Rogers.

Aelod Portffolio

Y Cyngorydd Bob Parry OBE FRAGS – Aelod Portffolio (Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff).

Wrth law : Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151,
Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff,
Prif Swyddog Prisio (TDE),
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ),
Cyfreithiwr (AJ),
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd,
Rheolwr Sgriwtini (AD),
Swyddog Cyfathrebu (GJ),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

Ymddiheuriadau: Y Cyngorwyr Nicola Roberts a Lewis Davies.
Y Cyngorydd Robin Williams – Aelod Portffolio (Cyllid).

Hefyd yn bresennol: Arweinydd y Cyngorydd – Y Cyngorydd Llinos M Huws,
Y Cyngorwyr R A Dew, T LI Hughes OBE, Carwyn Jones, G O Jones, R Meirion Jones, Alun Mummery, Dafydd Roberts, Dafydd R Thomas, Ieuan Williams.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Gwnaed datganiadau o ddiddordeb fel a ganlyn:-

Datganodd y Cynghorydd K P Hughes ddiddordeb personol mewn perthynas ag Eitem 2 gan ei fod yn cynrychioli'r Cyngor Sir ar Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn. Ar ôl derbyn cyngor cyfreithiol, rhoddwyd caniatâd iddo siarad ar yr eitem hon.

Datganodd y Cynghorwyr Aled M Jones, Bryan Owen a Bob Parry OBE FRAGS ddiddordeb personol sydd ddim yn rhagfarnu mewn perthynas ag Eitem 2.

2 GALW I MEWN PENDERFYNIAD – TIR AR STAD DDIWYDIANNOL MONA – CAIS GAN GYMDEITHAS AMAETHYDDOL YNYS MÔN I DDIWYGIO AMODAU'R BRYDLES

Cafodd penderfyniad a wnaed gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 28 Medi 2020, mewn perthynas â'r cais gan Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn i ddiwygio amodau'r brydles, ei alw i mewn gan y Cynghorydd Peter Rogers, Eric Jones, Bryan Owen, K P Hughes ac Aled M Jones. Cyflwynwyd penderfyniad y Pwyllgor Gwaith, y cais galw i mewn ac adroddiad y Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff.

Fel Aelod Arweiniol y cais Galw i Mewn, esboniodd y Cynghorydd Peter Rogers y rhesymau am alw'r penderfyniad a wnaed gan y Pwyllgor Gwaith ar 28 Medi 2020 i mewn, fel y nodir yn y ffurflen gais galw i mewn, fel a ganlyn:-

'Yn amlwg cafodd penderfyniad y Pwyllgor Gwaith ei wneud heb ddealltwriaeth lawn o'r straen ariannol difrifol mae Sioe Môn yn ei wynebu. Mae'r Sioe a Chae'r Sioe yn darparu budd cymdeithasol ac economaidd enfawr i Ynys Môn ac mewn cyfnod o ansicrwydd, credaf fod cyfrifoldeb arnom i wneud popeth y gallwn i helpu i sicrhau ei dyfodol'.

Darllenodd y Cadeirydd y canlynol i'r Pwyllgor:-

- Gohebiaeth ddyddiedig 13 Hydref, 2020 gan Gadeirydd Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn;
- Gohebiaeth, y cyfeiriwyd ato fel Atodiad 1, dyddiedig 8 Mehefin, 2020 gan Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn ynghyd ag e-bost a anfonwyd gan y Prif Swyddog Prisio at Mr Gareth Dawkins, CThEM;
- Gohebiaeth gan y Gymdeithas at y Cyngor, dyddiedig 22 Gorffennaf, 2020.

Dywedodd y Cynghorydd Rogers, Aelod Arweiniol y cais Galw i Mewn, fod pryderon ynghylch dyfodol Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn gan y bu'n rhaid canslo'r Sioe eleni oherwydd y pandemig a bu'n rhaid canslo digwyddiadau eraill a oedd i'w cynnal ar gae'r sioe hefyd. Nododd fod y Gymdeithas yn wynebu trafferthion ariannol ac y bu'n rhaid iddi ddiswyddo staff cyflogedig a'i bod yn dibynnu'n llwyr ar wirfoddolwyr i geisio sicrhau dyfodol Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn. Gallai'r cyfle osod y tir yn Stad Ddiwydiannol Mona ar is-les i ddarparu cyfleuster ar gyfer 100 o lorïau ynghyd ag adeiladau ategol dros dro er mwyn paratoi i adael yr Undeb Ewropeaidd yn derfynol fod wedi cynnig achubiaeth ariannol i Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn. Rheswm y Pwyllgor Gwaith am ei benderfyniad ar 28 Medi, 2020 i wrthod caniatáu i'r tir ar Stad Ddiwydiannol Mona gael ei roi ar is-les oedd y byddai lorïau'n teithio drwy'r pentrefi ar yr A5.

Dywedodd y Cynghorydd Rogers nad oedd angen i lorïau deithio drwy'r pentrefi; pan adeiladwyd yr A55, adeiladwyd lôn ar hyd terfyn y cae sioe i gario miloedd o dunelli o gerrig o'r chwareli ar yr A5 i safle'r A55 ac yn awr mae tomen uchel o bridd yn cau'r fynedfa i gilfan ar yr A55. Mae'r holl dir ar y safle hwn yn eiddo i Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn a byddai modd ei ddefnyddio fel mynedfa o'r A55. Yr opsiwn arall yw y byddai lorïau'n gadael yr A55 yng nghyffordd 6 ac yn teithio ar hyd yr A5 i Stad Ddiwydiannol Mona; ni fyddai'r cerbydau'n teithio drwy unrhyw bentref. Ychwanegodd y Cynghorydd Rogers fod nifer o fusnesau eisoes yn gweithredu ar Stad Ddiwydiannol Mona. Dywedodd nad yw'r Awdurdod wedi ymgynghori â Chymdeithas Amaethyddol Ynys Môn a'i fod yn ystyried y gallai'r Awdurdod a'r Sioe fod wedi elwa'n ariannol drwy dderbyn y gellid datblygu tir ar Stad Ddiwydiannol Mona fel cyfleuster i storio lorïau os bydd y Deyrnas Unedig yn gadael yr Undeb Ewropeaidd heb gytundeb; bydd y DU yn gadael yr UE ym mis Ionawr y flwyddyn nesaf.

Gofynnodd y Cynghorydd Rogers i'r Pwyllgor ohirio gwneud penderfyniad ar y cais i alw penderfyniad y Pwyllgor Gwaith i mewn a bod angen cynnal ymgynghoriad gyda Chymdeithas Amaethyddol Ynys Môn a Chyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) ynghylch datblygu'r safle ar Stad Ddiwydiannol Mona. Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Bryan Owen.

Rhodddwyd cyfle i'r Cynghorwyr K P Hughes, Eric Jones a Bryan Owen siarad fel aelodau a oedd wedi llofnodi'r cais galw i mewn a chodwyd y materion canlynol ganddynt:-

- Byddai hwn wedi bod yn gyfle i Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn a'r Cyngor elwa'n ariannol drwy ddatblygu'r safle ar Stad Ddiwydiannol Mona fel cyfleuster ar gyfer storio lorïau;
- Nodwyd nad yw'r Cyngor wedi tafod yr opsiynau ar gyfer y safle ar Stad Ddiwydiannol Mona gyda'r Gymdeithas na thrigolion sy'n byw ger y safle;
- Byddai modd i lorïau adael yng nghyffordd 6 (Tyrpeg Nant) a theithio ar yr A5 i Stad Ddiwydiannol Mona heb orfod teithio drwy unrhyw bentref. Byddai Cynllun Rheoli Traffig wedi cael ei gomisiynu ar gyfer unrhyw ddefnydd o'r safle ym Mona;
- Mae'r Llywodraeth wedi nodi mai dim ond un porthladd yng Nghymru fydd yn derbyn statws porthladd rhydd;
- Byddai'r posibilrwydd o golli Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn yn cael effaith sylweddol ar fwynhad trigolion ac ymwelwyr â'r Ynys a byddai'n cael effaith ar fywyd amaethyddol Ynys Môn.

Dywedodd y Cynghorydd Bob Parry OBE FRAGS, Aelod Portffolio Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff, fod safle Parc Cybi, y cyfleusterau aros i lorïau yng Nghaerdybi a Stad Ddiwydiannol Mona wedi cael eu hystyried yn ystod trafodaethau yn 2019 mewn perthynas â chanfod tir addas i storio lorïau oedd yn cyrraedd a gadael porthladd Caerdybi. Nododd fod cytundeb prydles wedi'i wneud â Chymdeithas Amaethyddol Ynys Môn yn 2018 am tua 17 hectar o dir yn y parth clustogi er mwyn ei ddefnyddio fel cyfleuster parcio a theithio ar gyfer Sioe Môn a gynhelir am ddau ddiwrnod ym mis Awst. Mae'r Weinyddiaeth Amddiffyn wedi gosod cyfyngiadau ar deitl rhyddfrait y Cyngor mewn perthynas â chael mynediad drwy'r tir i ddeilio â sefyllfa argyfwng a allai godi ar y rhedfa ym Maes Awyr Mona, ynghyd â chyfyngiadau ar

adeiladu ar y safle ger y rhedfa. Nododd fod y Pwyllgor Gwaith wedi rhoi sylw dyledus i'r cais gan Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn i ddiwygio amodau'r brydles ac ystyriwyd na fyddai ymestyn y brydles yn ymarferol oherwydd y cyfyngiadau a osodwyd gan y Weinyddiaeth Amddiffyn. Ychwanegodd y Cyngorydd Parry fod safleoedd addas ar yr A55 h.y. Parc Cybi, Caergybi a thir ar y safle Parcio a Rhannu yng Ngaerwen a gwblhawyd yn ddiweddar; byddai'n llawer mwy diogel i gerbydau nwyddau trwm droi oddi ar yr A55 i'r cyfleusterau hyn.

Dywedodd y Cyngorydd Parry fod dyfodol Sioe Môn yn bryder ond bod ffynonellau ariannu eraill y gallai Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn droi atynt i geisio cael arian h.y. Cymdeithas Elusennol Ynys Môn.

Adroddodd y Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff fod y cytundeb prydles gyda Chymdeithas Amaethyddol Ynys Môn am gyfnod cytundebol o 5 mlynedd yn y lle cyntaf, yn cychwyn ar 15 Mawrth 2018 ac yn dod i ben ar 14 Mawrth 2023, gydag opsiwn i adnewyddu'r brydles am 5 mlynedd arall, hyd at 14 Mawrth 2028. Nododd fod Cyngor Bwrdeistref Ynys Môn wedi prynu'r tir gan y Weinyddiaeth Amddiffyn a bod cyfyngiadau cyfreithiol wedi eu gosod mewn perthynas â'r defnydd a wneir o'r tir gan y Cyngor a'i denant. Defnyddir y tir fel cyfleuster parcio a theithio gan y Gymdeithas yn ystod dau ddiwrnod y Sioe Amaethyddol a defnyddiwyd y tir yn ystod wythnos yr Eisteddfod Genedlaethol yn 2017, oherwydd tywydd drwg. Dywedodd y Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff fod angen safle ar gyfer lorïau erbyn mis Ionawr y flwyddyn nesaf a byddai angen camau lliniaru sylweddol pe defnyddid y safle ym Mona, yn cynnwys cyffordd newydd oddi ar yr A55 a chodi nifer o amodau cyfreithiol, a nododd y byddai'n cael effaith ar y cytundeb prydles hefyd.

Dywedodd y Prif Swyddog Prisio fod yr ohebiaeth gan Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn, a ddarllenwyd i'r Pwyllgor, yn anghywir gan ei fod yn dweud fod y Cyngor wedi awgrymu defnyddio Stad Ddiwydiannol Mona fel safle i storio/stacio cerbydau nwyddau trwm oedd yn cyrraedd a gadael porthladd Caergybi. Roedd CThEM wedi cysylltu â'r Awdurdod yn awgrymu Stad Ddiwydiannol Mona fel safle. Gofynnodd y Cadeirydd a drafodwyd cynnwys yr e-bost gan CThEM gyda'r Aelod Portffolio. Dywedodd y Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff i'r mater gael ei drafod â'r Aelod Portffolio ar y pryd ond nad oedd unrhyw wybodaeth ynghylch lefel y defnydd o'r tir ym Mona a dim sôn y byddai 100 o lorïau'n cael eu harchwilio ar y safle.

Esboniodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod yr Awdurdod a Llywodraeth Cymru yn paratoi i adael yr UE heb gytundeb hyd at 18 Hydref 2019. Roedd angen rhoi cynllun wrth gefn mewn lle ar gyfer y lorïau a fyddai o bosib yn cael eu heffeithio neu'n wynebu oedi oherwydd y trefniadau ffiniau newydd ym Mhorthladd Caergybi. Safle'r Road King yng Nghaergybi oedd y prif safle ar gyfer storio lorïau, ac yna ffordd Parc Cybi, gan gau un ochr o'r ffordd rhwng cyffyrdd 2 a 3 yr A55 ynghyd â'r tir ar Safle Diwydiannol Mona er mwyn storio hyd at 500 - 600 o lorïau. Ni dderbyniodd yr Awdurdod unrhyw ohebiaeth ar lefel strategol na gwleidyddol ar ôl 18 Hydref 2019 mewn perthynas â chadw lorïau hyd nes i'r Adran Eiddo dderbyn e-bost gan CThEM ym mis Ebrill 2020 ynghylch y brydles ar y tir yn Stad Ddiwydiannol Mona. Byddai angen y brydles am o leiaf 5 mlynedd a byddai CThEM a DEFRA yn cynnal gweithgareddau ar y safle. Ni fu'r Awdurdod na Llywodraeth

Cymru'n rhan o drafodaethau ar lefel strategol ynghylch y mater. Yn dilyn hynny, gofynnodd yr Awdurdod a fyddai'n cael ei gynnwys yn y trafodaethau ynghylch paratodau a gofynion CThEM a DEFRA ac i gael cyflwyno gwybodaeth leol ynghylch yr Ynys a diogelu mwynderau trigolion yr Ynys. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod yr Awdurdod wedi awgrymu nifer o leoliad ar gyfer storio lorïau h.y. Parciau Busnes ar gyffwrdd ar hyd yr A55, ac mae trafodaethau'n parhau â CThEM a DEFRA. Gofynnodd y Cadeirydd a oedd swyddogion o'r Awdurdod wedi cyfarfod â chynrychiolwyr Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn ar y safle. Nododd hefyd fod y Pwyllgor hwn wedi clywed fod ffordd yn bodoli ger y safle, a ddefnyddiwyd i adeiladu'r A55, a fyddai'n golygu na fyddai'n rhaid i lorïau deithio drwy bentref Gwalchmai. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod yr Awdurdod yn cynnal trafodaethau'n benodol gyda swyddogion yn Llywodraeth Cymru a CThEM a bod yr Awdurdod wedi cyflwyno sylwadau ar y safle yn Stad Ddiwydiannol Mona yn unig ac na chyfeiriwyd at safle Sioe Môn. Soniwyd wrth CThEM fod lôn o'r A55 yn mynd drwy safle Sioe Môn ond mae'n anorfod y byddai'n rhaid adeiladu cyffordd newydd oddi ar yr A55 ynghyd â throsgffordd i alluogi lorïau sy'n defnyddio'r porthladd i gyrraedd y safle o'r ddau gyfeiriad yn y boreau a gyda'r nos. Ychwanegodd y Prif Weithredwr na chynhaliwyd unrhyw gyfarfodydd ffurfiol gyda chynrychiolwyr Cymdeithas Amaethyddol Ynys Môn gan na fu safle Sioe Môn yn rhan o drafodaethau gyda chyrff eraill y llywodraeth.

Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr y derbyniwyd e-bost gan CThEM yn ddiweddar sy'n nodi bod angen safle am 5 mlynedd a bod ystyriaeth fewnol wedi'i roi i'r cyfleuster ar gyfer CThEM/DEFRA ac nad ydynt yn ystyried y safle yn Stad Ddiwydiannol Mona fel safle addas bellach o ganlyniad i'r farn leol. Fodd bynnag, mae trafodaethau'n parhau ond nid oes unrhyw safle penodol wedi cael ei nodi ar hyn o bryd.

Darllenodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol y cytundeb prydles presennol gyda Chymdeithas Amaethyddol Ynys Môn, fel y'i gwelir yn yr adroddiad i'r Pwyllgor.

Darllenodd y Cadeirydd e-bost ar ran y Cynghorydd Nicola Roberts, Aelod o'r Pwyllgor ac Aelod Lleol ar gyfer ward Canolbarth Môn, a oedd yn absennol o'r cyfarfod oherwydd salwch.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Dylan Rees, aelod o'r Pwyllgor ac Aelod Lleol ar gyfer ward Canolbarth Môn, at adroddiad y Swyddog a'r argymhelliad i wrthod diwygio amodau'r brydles. Dywedodd y byddai gyrwyr lorïau'n ddibynnol ar offer llywio â lloeren a'i bod yn anochel y byddent yn teithio drwy bentref Gwalchmai, a fyddai'n beryglus gan fod ceir yn parcio tu allan i'r swyddfa bost a thu allan i eiddo preswyl. Darllenodd y Cynghorydd Rees lythyr gan un o drigolion y pentref.

Dywedodd yr Aelod Portffolio Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff fod pryderon dwys ym mhentref Gwalchmai ynghylch nifer y lorïau a allai deithio drwy'r pentref pe byddai'r tir yn Stad Ddiwydiannol Mona yn cael ei ddefnyddio ar gyfer archwilio lorïau. Darllenodd lythyr ar ran Cyngor Cymuned Trewalchmai i'r Pwyllgor. Nododd y gallai pentrefi eraill ar hyd yr A5 gael eu heffeithio. Ychwanegodd fod y brydles yn nodi na chaniateir codi unrhyw adeiladau ger y rhedfa ym Mona ond byddai DEFRA angen adeiladau addas i archwilio dogfennau'r lorïau.

Ystyriodd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd a gwnaed y pwyntiau a ganlyn:-

- Gofynnwyd am yr amserlen bosib ar gyfer adeiladu ffordd ymuno ac ymadael a throsofordd ar yr A55 gan y bydd y Deyrnas Unedig yn gadael yr Undeb Ewropeaidd ym mis Ionawr 2021. Dywedodd y Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff mai mater i Lywodraeth Cymru fyddai penderfynu ar unrhyw waith adeiladu ar yr A55 ond rhagwelir y byddai'n cymryd o leiaf dwy flynedd i wneud y gwaith adeiladu ac y byddai'n costio rhwng £6m a £7m;
- Byddai'r effaith ar drigolion lleol, ger Stad Ddiwydiannol Mona, a'r effaith ar drigolion pentrefi ar yr A5, yn annerbyniol gan y byddai lorïau'n teithio drwy'r pentrefi;
- Mae lleoliadau eraill ger Porthladd Caergybi e.e. Parc Cybi, a fyddai'n fwy addas ar gyfer gweithgareddau storio/stacio lorïau;
- Tra bod aelodau'n mynegi pryder dwys am ddyfodol Sioe Amaethyddol Ynys Môn, ystyriwyd y gallai'r Gymdeithas geisio cael arian o ffynonellau eraill h.y. y Gymdeithas Elusennol.

Cynigodd y Cynghorydd R O Jones fod y cais galw i mewn yn cael ei wrthod ac eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd J Arwel Roberts.

Yn dilyn pleidlais,

PENDERFYNWYD gwrthod y cais i alw i mewn penderfyniad y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 28 Medi 2020 mewn perthynas â Thir yn Stad Ddiwydiannol Mona – Cais gan Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn i ddiwygio amodau'r brydles.

Felly, daw'r penderfyniad a wnaed gan y Pwyllgor Gwaith ar 28 Medi 2020 i rym ar unwaith.

**Y CYNGHORYDD ALED M JONES
CADEIRYDD**

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod rhithiol a gynhaliwyd ar 20 Hydref 2020

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Aled Morris Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Dylan Rees (Is-gadeirydd)

Y Cynghorwyr John Griffith, Richard Griffiths,
Richard Owain Jones, Alun Roberts, J A Roberts a Bryan Owen.

Aelod Cyfetholedig : Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig)

Aelodau Portffolio

Arweinydd y Cyngor – Y Cynghorydd Llinos M Huws
Y Cynghorydd R Meirion Jones – Aelod Portffolio Addysg, Llyfrgelloedd,
Ieuenctid a Diwylliant;
Y Cynghorydd Richard Dew – Aelod Portffolio Cynllunio a Gwarchod y
Cyhoedd,
Y Cynghorydd Carwyn Jones – Aelod Portffolio Datblygu Economaidd a
Phrosiectau Mawr,
Y Cynghorydd Bob Parry OBE FRAgS – Aelod Portffolio Priffyrdd, Eiddo
a Gwastraff,
Y Cynghorydd Robin Williams – Aelod Portffolio Cyllid.

WRTH LAW: Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151,
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol (Dros Dro),
Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid,
Pennaeth Gwasanaethau Tai,
Pennaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff,
Pennaeth Rheoleiddio a Lle (Dros Dro),
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.
Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Rheoli Perfformiad (GM),
Rheolwr Sgriwtini,
Swyddog Pwyllgor (MEH).

**HEFYD YN
BRESENNOL:** Bethan Roberts (Archwilio Cymru)

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorwyr Lewis Davies a Nicola Roberts.
Mr Dyfed Jones – Aelod Cyfetholedig,
Mrs Llio Johnson – Aelod Cyfetholedig.

Y Cynghorydd Ieuan Williams – Dirprwy Arweinydd y Cyngor

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yn un datganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cadarnhawyd fod cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol yn gywir:-

- Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Chwefror, 2020 (*nad oeddent eisoes wedi cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor*);
- Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 14 Medi, 2020
- Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Medi, 2020 (Arbennig).

3 STRATEGAETH ATALIOL GORFFORAETHOL

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol (dros dro) a oedd yn rhoi trosolwg o'r Strategaeth Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar Gorfforaethol a'r amserlen ar gyfer ei gweithredu.

Dywedodd Arweinydd y Cyngor mai diben y strategaeth yw cynorthwyo pobl i gael ansawdd bywyd gwell. Diffinnir gweithredu Ataliol fel mabwysiadu dulliau sy'n ychwanegu at ymwneud defnyddwyr gwasanaeth a chymunedau i sicrhau gwell canlyniadau a chyfrannu'n sylweddol at wneud y defnydd gorau posib o arian ac asedau eraill. Mae gweithredu fel hyn yn helpu i ddileu dyblygu a gwastraff, gan leihau'n sylweddol galw o'r system yn y tymor hwy. Mae'n hanfodol parhau i ddatblygu cysylltiadau cryfach tu fewn i'r Cyngor a gyda phartneriaid, cymunedau a phreswylwyr er mwyn canfod ffyrdd newydd o weithio a darparu gwasanaethau er mwyn mynd i'r afael ag anghenion lleol.

Adroddodd y Prif Swyddog Datblygu (Gwasanaethau Tai) fod gan Atal ac Ymyrraeth Gynnar rôl hanfodol i'w chwarae wrth leihau'r galw ar ddarpariaeth statudol, rheng flaen, a thrwy hynny leihau costau a sicrhau fod pob dinesydd, gan gynnwys rhai o'r dinasyddion mwyaf bregus, yn derbyn ymyrraethau amserol i ddiwallu eu hanghenion amrywiol. Bydd y Strategaeth yn canolbwyntio ar ddull gweithredu ar draws yr Awdurdod, fel yr amlinellir yn y Cynllun Gweithredu, a bydd yn cael ei weithredu ochr yn ochr â Chynllun Corfforaethol y Cyngor er mwyn cyflawni'r 3 nod craidd corfforaethol fel yr amlinellir yn yr adroddiad. Ychwanegodd fod angen dull corfforaethol a pherchnogaeth o'r Strategaeth Ataliol, sy'n cynnwys cyllid ac amser staff ar draws holl adrannau'r Cyngor, os am gyflawni'r Strategaeth Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar yn llawn. Bydd ymrwymiad ariannol yn cael ei nodi yn ystod y 18 mis i ddwy flynedd nesaf wrth i'r anghenion a blaenoriaethau ddod yn amlycach.

Wrth ystyried yr adroddiad, codwyd y cwestiynau a ganlyn gan y Pwyllgor:-

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch oblygiadau ariannol y Strategaeth Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar Gorfforaethol. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 na fydd Llywodraeth Cymru'n darparu arian ychwanegol ond mai pwrpas y Strategaeth yw arbed pwysau ariannol pellach ar

wasanaethau cyhoeddus. Bydd angen rhoi rhaglen buddsoddi i arbed mewn lle i gychwyn y broses fydd yn creu arbedion yn yr hirdymor ac efallai na ddaw buddion y Strategaeth i'r amlwg am nifer o flynyddoedd;

- Cyfeiriwyd at y dulliau seiliedig ar asedau a sefydlwyd yn ardal Seiriol ac sydd wedi llwyddo i feithrin hunanddibyniaeth a gwytnwch yn hytrach na dibyniaeth ar wasanaethau cyhoeddus eraill. Gofynnwyd a fyddai modd rhoi enghreifftiau i'r Pwyllgor. Dywedodd y Pennaeth Tai fod grŵp gweithredol ar waith yn ardal Seiriol sy'n cynnwys y cynllun 'Tro Da' i gasglu presgripsiynau, siopa ac ymateb i anghenion eraill pobl fregus yn yr ardal;
- Gofynnwyd pa risgiau posib sy'n gysylltiedig â'r Strategaeth. Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod y ddibyniaeth ar grantiau yn risg mewn perthynas â'r Strategaeth hon a bod pryderon ynghylch ariannu cynllun o'r fath yn y dyfodol. Fodd bynnag, nododd fod modd cael cymorth drwy bartneriaeth allanol gyda chynllun fel hwn, yn arbennig gan y trydydd sector. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol (Dros Dro) fod y profiad a gafwyd yn ystod y chwe mis diwethaf o ganlyniad i'r pandemig Covid-19 wedi amlygu'r gwytnwch sy'n bodoli mewn cymunedau lleol o ran cefnogi pobl sydd angen cymorth. Roedd yn ystyried bod angen cryfhau'r gwaith a wnaed ar lefel gorfforaethol gyda'r trydydd sector a thrwy hynny ehangu'r gwasanaethau a ddarperir;
- Cyfeiriwyd at gymorth iechyd meddwl dan y cynllun I CAN i wella iechyd a llesiant pobl ar draws Gogledd Cymru sydd â phroblemau iechyd meddwl ac a arweinir gan bobl sydd â phrofiad personol o broblemau iechyd meddwl. Gofynnwyd pa mor llwyddiannus yw'r prosiect hwn, o ystyried y cynnydd yn nifer y bobl sydd â phroblemau iechyd meddwl, yn arbennig yn ystod y pandemig. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol (Dros Dro) fod adolygiad o'r prosiect yn cael ei gynnal ar hyn o bryd a nododd y gallai gyflwyno diweddariad i'r Pwyllgor yn y cyfarfod nesaf.

PENDERFYNWYD argymhell i'r Pwyllgor Gwaith fod y Strategaeth Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar Gorfforaethol yn cael ei chymeradwyo.

GWEITHREDU : Fel y nodir uchod.

4 ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2019/20

Cyflwynwyd yr Adroddiad Gwella Blynyddol ar gyfer 2019/20 i'r Pwyllgor ei ystyried. Roedd yr adroddiad, y mae gofyn statudol ar yr Awdurdod ei gyhoeddi, yn darparu adolygiad o'r canlynol:-

- cynnydd yr Awdurdod yn erbyn ei Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2019/20, fel yr amlinellir dan y 3 amcan blaenoriaeth (fel y cyfeirir atynt ym mharagraff 1.3 yr adroddiad);
- ei berfformiad cyffredinol, gan gynnwys perfformiad a seilir ar ddangosyddion cenedlaethol (mesurau atebolrwydd cyhoeddus – PAM) a DPA lleol.

Amlygodd Arweinydd y Cyngor nifer o gyflawniadau o dan y 3 amcan allweddol wrth gydnabod hefyd y gellir gwneud cynnydd pellach mewn perthynas â pherfformiad mewn rhai meysydd. Cyfeiriodd at rai o gyflawniadau'r Cyngor, megis adnewyddu Llawr y Dref er mwyn darparu cartrefi cyfforddus ynghyd ag agor dau

fflat hyfforddi ar gyfer pobl ifanc sy'n gadael gofal. Cyfeiriodd yr Arweinydd at nifer o gyflawniadau eraill hefyd, fel y'u nodir yn yr adroddiad.

Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Rheoli Perfformiad fod yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol wedi cael ei wella a'i gryfhau drwy gynnwys astudiaethau achos yn y ddogfen sy'n darparu tystiolaeth ac yn rhoi sicrwydd ynghylch yr effaith y mae'r gwaith dydd i ddydd yn ei gael ar unigolion penodol a chymunedau yn gyffredinol.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a chodwyd y pwyntiau canlynol:-

- Cyfeiriwyd at yr heriau y mae'r Cyngor yn eu hwynebu yn sgil y pandemig Covid-19. Gofynnwyd i ba raddau mae'r pandemig wedi effeithio ar berfformiad y Cyngor ac a oes angen i'r Cyngor newid ei flaenoriaethau a'i arferion gwaith ar gyfer 2020/21. Dywedodd Arweinydd y Cyngor na fu modd gorffen gwaith cynnal a chadw ar dai cymdeithasol o fewn yr amserlen ofynnol ac y bu oedi o ran gosod eiddo oherwydd cyfyngiadau mynediad o ganlyniad i'r pandemig.
- Gofynnwyd am y cyfleoedd swyddi posib yn deillio o Fargen Dwf Gogledd Cymru. Dywedodd Arweinydd y Cyngor y cyflwynwyd sesiwn frifio i Aelodau Etholedig ynghylch materion llywodraethiant yn ymwneud â'r Bwrdd Uchelgais yn ddiweddar. Os deuir i gytundeb erbyn diwedd y flwyddyn hon, bydd modd i gynllun Morlais symud yn ei flaen gan mai hwn yw'r prosiect mwyaf aeddfed yn y fargen dwf. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr y cyflwynir adroddiad i gyfarfod nesaf y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ynghylch Cytundeb Llywodraethiant 2 Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru. Nododd y bydd nifer o swyddi'n deillio o brosiectau bid twf pan fyddant yn weithredol. Bydd angen rhoi strategaeth gaffael mewn lle mewn perthynas â'r strategaeth ariannol i sicrhau fod y gadwyn gyflenwi'n cynnig cyfleoedd cyflogaeth mewn ardaloedd gwledig;
- Roedd Aelodau o'r farn fod angen dynodi gogledd yr ynys yn Barth Menter er mwyn gallu denu grantiau i gynyddu cyflogaeth yn yr ardal. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod gwaith wedi cael ei wneud i ddenu swyddi i ogledd yr ynys. Defnyddiwyd arian grant gan yr NDA i ddarparu grantiau i fusnesau bach yn yr ardal a bydd cais grant arall am ragor o arian yn cael ei gyflwyno i'r NDA y flwyddyn nesaf. Bydd uchafswm y grant ar gyfer pob busnes yn cael ei godi i £7,500. Yn ddiweddar, mae Cyngor Tref Amlwch wedi trafod dynodi ardal Amlwch yn Barth Menter ac mae angen i Lywodraeth Cymru gefnogi gogledd yr ynys wedi i ansicrwydd godi'n ddiweddar ynghylch cyfleoedd cyflogaeth yn yr ardal yn y dyfodol. Dywedodd yr Aelod Portffolio Datblygu Economaidd a Phrosiectau Mawr fod dynodi Amlwch yn Barth Menter yn flaenoriaeth gan y bydd yn caniatáu i safleoedd yn yr ardal gael eu datblygu, ond mae angen i Lywodraeth Cymru roi cymorth ariannol i'r ardal er mwyn datblygu prosiectau posib yn yr ardal;
- Gofynnwyd am effaith ariannol y pandemig ar yr Awdurdod ac a fydd Llywodraeth Cymru'n digolledu'r Cyngor am yr arian a gollwyd. Dywedodd yr Aelod Portffolio Cyllid fod Llywodraeth Cymru wedi darparu arian i wneud yn iawn am gollodion mewn rhai meysydd, megis incwm meysydd parcio a chanolfannau hamdden. Bydd pobl yn colli eu swyddi oherwydd y pandemig yn cael effaith ar y Cyngor gan y byddant yn ei chael yn anodd talu'r Dreth Gyngor. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod cais am £800k wedi cael ei gyflwyno am incwm a gollwyd yn Chwarter 1 a bod

Llywodraeth Cymru wedi cefnogi'r cais. Ni chyflwynwyd y cais am Chwarter 2 eto ond rhagwelir y bydd y swm yn is nag yn Chwarter 1 gan fod gwasanaethau'r Cyngor wedi ailagor ac yn cynhyrchu incwm;

- Cyfeiriwyd at y broses o lunio cynllun adfer i fynd i'r afael ag adferiad economaidd yn dilyn Covid-19 ac y bydd gwaith partneriaeth yn hanfodol yn y cyswllt hwn. Gofynnwyd a fyddai'r Awdurdod yn gallu rhoi cefnogaeth strategol i Gyngorau Tref er budd cymunedau ar draws Ynys Môn. Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod bwriad i ailgychwyn cynnal y Fforwm Cyngorau Tref a Chymuned er mwyn rhannu gwybodaeth a phryderon gyda chymunedau lleol.

Penderfynwyd argymhell i'r Pwyllgor Gwaith y dylid cyhoeddi fersiwn terfynol o'r Adroddiad Perfformiad 2019/20 erbyn y dyddiad statudol ar ddiwedd mis Hydref a bod swyddogion yn cwblhau hyn mewn ymgynghoriad â'r Aelod Portffolio fel y gellir ei gyhoeddi fel rhan o bapurau'r Cyngor.

GWEITHREDU : Fel y nodir uchod.

5 BLAEN RAGLEN WAITH

Cyflwynwyd blaen raglen waith y Pwyllgor i'w hystyried.

PENDERFYNWYD:-

- Cytuno ar fersiwn gyfredol y blaen raglen waith ar gyfer 2020/21
- Nodi'r cynnydd a wnaed hyd yma o ran gweithredu'r blaen raglen waith.

GWEITHREDU : Fel y nodir uchod.

**Y CYNGHORYDD ALED M JONES
CADEIRYDD**

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgrwtini</u>	
Pwyllgor:	Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	17 Tachwedd 2020
Pwnc:	Mabwysiadu'r Ddogfen Cyflawni Blynnyddol 2020-22
Pwrpas yr Adroddiad:	Herio cynnwys a'i gyflawnadwyedd
Cadeirydd Sgrwtini:	CYNG ALED M JONES
Aelod(au) Portfolio:	CYNG DAFYDD RHYS THOMAS
Pennaeth Gwasanaeth:	CARYS EDWARDS
Awdur yr Adroddiad:	GETHIN MORGAN
Rhif Ffôn:	01248 752111
E-bost:	GethinMorgan@anglesey.gov.uk
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1. – Argymhelliad/ion

Gofynnir i'r Pwyllgor roi'r hawl i Swyddogion drwy gydsyniad y Deilydd Portffolio i ymgymryd â'r dasg o orffen y cynllun drafft ac argymell i'r Cyngor llawn fabwysiadu y Ddogfen Cyflawni Blynnyddol ar gyfer 20-22 yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2020.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith hefyd gadarnhau pa mor ymarferol ydyw cyflawni'r gwaith yn y meysydd sydd wedi eu hamsreleddu ar gyfer y cyfnod cyfredol o dan flaenoriaethau'r Cynllun y Cyngor.

At ddibenion eglurder mae'r Ddogfen Cyflawni Blynnyddol yn cael ei adnabod fel arall fel y Cynllun Gwella (a amlinellir yn y Cyfansoddiad).

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol argymell y Ddogfen Cyflawni Blynnyddol i'r Pwyllgor Gwaith

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Yn cael ei ddefnyddio i nodi'r hyn a weithredir yn flynyddol fel rhan o Gynllun y Cyngor 2017-22

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [**ffocws ar y cwsmer/ dinesydd**]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd [**ffocws ar werth**]

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau [ffocws ar risg]**3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd [ffocws ar berfformiad ac ansawdd]****3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:**

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]**4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol**

1. I ba raddau y bydd pwysau ariannol posibl a diffyg adnoddau yn effeithio ar allu'r Cyngor i gyflawni'r ddogfen gyflawni blynyddol o ystyried y bydd angen parhau i ddelio â'r pandemig?
2. Sut fydd y 4 rhaglen adfer yn cyd-redeg gyda'r ddogfen gyflawni, a sut eir ati i flaenoriaethu'r ffrydiau gwaith?
3. I ba raddau mae cyflawni'r ddogfen yn ddibynnol ar waith cydweithio llwyddiannus a chyfraniad hanfodol ein partneriaid?

5 – Cefndir / Cyd-destun

Mae'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol yn amlinellu rhaglenni gwaith blynyddol y Cyngor sydd wedi'u cynllunio i gyflawni disgwyliadau Cynllun y Cyngor 2017-22

Mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith gan ei fod yn dangos y prif feysydd ar gyfer gwella a chyflawni blaenoriaethau corfforaethol y cyngor yn ystod 2020-22. Mae hyn yn rhyddhau ein swyddogaeth ni o wellhad parhaol sy'n cael ei gydnabod yn ofyniad statudol o dan Fesur Llywodraeth Leol - Cymru 2009 a 2011.

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol - bydd Aseidiadau Effaith yn cael eu cynnal ar ffrydiau gwaith cysylltiedig a'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol er mwyn asesu effaith unrhyw newidiadau ar gydraddoldeb a'r iaith Gymraeg.

7 – Oblygiadau Ariannol

Nodir y goblygiadau ariannol sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol yn y broses flynyddol o bennu'r gyllideb

--

8 – Atodiadau

Dogfen Cyflawni Blynyddol 2020-22

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Cynllun y Cyngor 2017-22



DOGFEN GYFLAWNI FLYNYDDOL – 2020-22

DRAFT

RHAGAIR

Mae'n fraint gennyf gyflwyno ein pedwaredd ddogfen gyflawni flynyddol (DGF) sy'n canolbwyntio ar y gwaith yr ydym yn ei wneud i wireddu'r dyheadau uchelgeisiol a bennwyd yng Nghynllun y Cyngor Sir am y cyfnod 2017-22. Fodd bynnag, mae'r DGF hon yn wahanol i unrhyw un o'r tair a gyhoeddwyd gennym yn flaenorol gan y bydd yn canolbwyntio ar y gwaith y byddwn yn ei wneud dros gyfnod o 18 mis, rhwng mis Hydref 2020 a Mawrth 2022.

Rwyf yn ysgrifennu hwn a ninnau newydd ddod allan o gyfnod clo byr o bythefnos i geisio lleihau nifer y bobl sy'n cael eu heintio â Covid-19, yn dilyn nifer uchel o achosion yn genedlaethol ac yma yn Ynys Môn.

Fel y trafodais yn fy rhagair i'r Adroddiad Perfformiad Blynyddol fis diwethaf, bu i'r Cyngor ymateb ac addasu yn gyflym er mwyn diogelu'r bregus yn ein cymunedau a chefnogi'r anghenus pan oedd angen. O'r herwydd nid oedd modd, er enghraifft, cyhoeddi ein DGF ym mis Mehefin gan i nifer o'n gweithgareddau dydd i ddydd a chynlluniau ddod i stop yn ddisymwth ddiwedd mis Mawrth 2020 er mwyn delio â'r Pandemig Coronafeirws.

Rydym yn cydnabod ein bod yn parhau i fyw mewn byd a all newid yn ddramatig o un wythnos i'r llall ac felly rydym wedi llunio rhaglen waith ar gyfer y cyfnod sydd, yn ein barn ni, yn gyraeddadwy er gwaetha'r pandemig presennol.

Mae'n cynnwys gwaith yn gysylltiedig â Chynllun Adfywio Economaidd Gogledd Môn sydd â'r nod o wella ffyniant Amlwch a Gogledd Môn. Mae hyn yn arbennig o bwysig mewn cyfnod lle bu cyfleoedd swyddi yn dirywio yn yr ardal. Hefyd, byddwn yn gweithio'n agos â Menter Môn a phartneriaid eraill ar Barth Arddangos Ynni Llanw Morlais, sydd â'r nod o greu nifer o swyddi crefftus os caiff y cynllun ei gymeradwyo.

Gohiriwyd datblygiad ein Rhaglen Moderneiddio Ysgolion ers y pandemig, ond nawr bod systemau ar waith, ein nod yw cytuno ar y ffordd briodol ymlaen sy'n sicrhau bod y cyfleoedd gorau ar gael i'n myfyrwyr presennol ac myfyrwyr y dyfodol.

Yn ystod 2019/20, fe wnaethom gynorthwyo i ddod â 104 o dai yn ôl i ddefnydd yn ogystal â chreu 7 o gartrefi newydd fel eu bod yn dod yn gartrefi i unigolion, cyplau a theuluoedd. Eleni, ein nod yw parhau â'r duedd gadarnhaol hon a dod â mwy o dai gwag yn ôl i ddefnydd, yn ogystal â chynyddu'r stoc dai sydd ar gael i'n tenantiaid drwy ddatblygu 83 eiddo newydd.

Mae llawer o'r gwaith a wnaethom mewn ymateb i'r coronafeirws wedi canolbwyntio ar y ffordd orau y gall trigolion Ynys Môn gysylltu â'r Cyngor, yn arbennig tra bod ein swyddfeydd ar gau. Mae'r gwaith a wnaethpwyd ar ein taith ddigidol i hwyluso darpariaeth hunanwasanaeth ar-lein wedi caniatáu i nifer o wasanaethau barhau yn ôl yr arfer yn ogystal â chyflwyno gwasanaethau newydd mewn ymateb i'r pandemig, megis ceisiadau am grantiau busnes ac archebu ymweliad â chanolfan ailgylchu. Byddwn yn parhau â'n taith drawsnewid ddigidol yn ystod y deunaw mis nesaf, gan sicrhau fod gwasanaethau eraill ar gael ar-lein.

Ym mis Medi 2020, cytunodd Cyngor Sir Ynys Môn ar gynnig i ymrwymo i gyflawni Sector Cyhoeddus Carbon Niwtral erbyn 2030. Yn ystod y flwyddyn nesaf byddwn yn datblygu Chynllun Gweithredu Newid Hinsawdd er mwyn chwarae ein rôl yn llawn.

Rydym yn ymwybodol hefyd fod rhaid i ni ddatblygu cynlluniau ar y ffordd orau o adfer yn dilyn y pandemig ac o'r herwydd rydym yn datblygu 4 cynllun adfer sy'n canolbwyntio ar ffrydiau gwaith Adfer yr Economi, Adfer Cyrchfan, ac Adfer Cymunedol / Cymdeithasol a Sefydliadol. Byddant oll ar gael yn gynnar yn y Flwyddyn Newydd.

Yn olaf, mae amgylchiadau'r flwyddyn hon, o fis Mawrth ymlaen, wedi newid pob un ohonom. Fel Cyngor, gallwn fod yn falch o'n staff a'n cymunedau. Gyda'n gilydd gallwn wneud gwahaniaeth a thrwy gyd-dynnu rydym yn dangos cryfder ein hynys fechan.

Llinos Medi (Arweinydd y Cyngor)

AMCAN 1

SICRHAU Y GALL POBL YNYS MÔN FFYNNU A GWIREDDU EU POTENSIAL TYMOR HIR.

SWYDDI A CHYFLEON GWAITH

- Byddwn yn cyflawni prosiectau a rhaglenni a ariennir yn allanol sy'n cynnwys Prosiect Strategol Caergybi ym Mhenrhos, Prosiect Arfor, Porth Ymwelwyr Ynys Gybi, Cynlluniau Gwella Adeiladau Hanesyddol, a'r Rhaglen Targedu Buddsoddiad mewn Adfywio
- Byddwn yn dechrau cyflawni Cynllun Adfywio Economaidd Gogledd Ynys Môn i wella ffyniant yn Amlwch a Gogledd Ynys Môn.
- Byddwn yn cydlynu'r Rhaglen Ynys Ynni i liniaru'r effeithiau a gwella'r buddion sy'n deillio o brosiectau ynni mawr fel Prosiect Wylfa Newydd, Prosiect Parth Arddangos Ynni Llanw Morlais, Prosiect Fferm Solar Traffwll, Prosiect Glannau Caergybi a Phrosiect Marina Caergybi.
- Byddwn yn cydweithio â Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a rhanddeiliaid allweddol eraill ac yn dylanwadu arnynt i hwyluso'r amodau iawn ar gyfer datblygu ar yr Ynys.
- Byddwn yn cydweithio trwy'r Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i yrru Bid Twf Gogledd Cymru yn ei flaen.
- Byddwn yn parhau i gydweithio i adnabod a paratoi ar gyfer y cyfleoedd a'r risgiau posib yn sgil Brexit.

ADDYSG A SGILIAU

- Byddwn yn cytuno ar ac yn datblygu darpariaeth Moderneiddio Ysgolion yn ardal Llangefni
- Byddwn yn archwilio i opsiynau ac yn cytuno ar Gynllun ar gyfer Moderneiddio Ysgolion yn ardal Seiriol
- Byddwn yn archwilio i opsiynau ar gyfer Moderneiddio Ysgolion yn nalgylch Amlwch
- Byddwn yn parhau i gefnogi ein hysgolion i ddatblygu fel sefydliadau sy'n dysgu, gan sicrhau amgylcheddau dysgu cynhwysol, a hyrwyddo'r dysgu a'r addysgu gorau posib ar gyfer pob dysgwr.
- Bydd ffocws penodol yn cael ei roi ar barhau i ddatblygu'r ystod o sgiliau dysgu ac addysgu sydd eu hangen i sicrhau dysgu cyfunol effeithiol
- Byddwn yn darparu'r Strategaeth Atal corfforaethol i sicrhau bod disgyblion a phobl ifanc yn ffynnu ac yn gwireddu eu potensial hirdymor
- Byddwn yn ymdrechu i gynyddu'r ansawdd a'r nifer o bobl sy'n ymgeisio am rolau arweinyddiaeth yn ein hysgolion

IECHYD A LLES

- Byddwn yn darparu cyfleoedd i breswylwyr ac ymwelwyr gymryd rhan a defnyddio cyfleusterau hamdden trwy weithredu Cynllun Adfer Môn Actif pan fydd yn ddiogel gwneud hynny.
- Byddwn yn datblygu strategaeth iechyd meddwl ar gyfer ysgolion fel bod ystyriaethau Iechyd a Lles wedi'u hintegreiddio'n llawn ym mhob ysgol.
- Byddwn yn adeiladu ar y gronfa o wirfoddolwyr sydd wedi'i sefydlu yn ein cymunedau ers y pandemig ac yn ceisio sefydlu mwy o gynlluniau tro da yn ein cymunedau.
- Byddwn yn adolygu ein ffyrdd o ymgysylltu â'n tenantiaid i sicrhau bod llais y cwsmer yn cael ei glywed wrth gynllunio'r gwasanaethau a gynigir i'n tenantiaid.
- Byddwn yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, sefydliadau'r 3ydd Sector, Cyngor ar Bopeth a chyrrff eraill i sefydlu menter Bwyd Da Môn ar gyfer trigolion Ynys Môn er mwyn ceisio mynd i'r afael â thlodi bwyd a lleihau faint o wastraff bwyd sy'n mynd i safleoedd tirlenwi.

AMCAN 2 - CEFNOGI OEDOLION A THEULUOEDD BREGUS FEL EU BOD YN GALLU BOD YN DDIOGEL, YN IACH AC MOR ANNIBYNNOL Â PHOSIB

CEFNOGAETH I OEDOLION HŶN A BREGUS

- Byddwn yn gweithio ar ddatblygu ein hopsiynau ar gyfer darpariaeth tai gofal ychwanegol newydd ar yr Ynys a fydd yn cynnig cartref am oes i bobl dros 60 oed sy'n dymuno byw'n annibynnol mewn cymuned ddiogel a chrosawgar gyda gwasanaethau gofal a chymorth ar y safle.
- Byddwn yn trawsnewid gwasanaethau i oedolion ar draws yr holl wasanaethau iechyd meddwl trwy weithredu'r Strategaeth Law yn Llaw at Iechyd Meddwl yng Nogledd Cymru.
- Byddwn yn cynyddu lefelau cyfranogiad yn y modelau hybiau cymunedol trwy hyrwyddo a datblygu'r hybiau a gynhelir ledled yr Ynys.
- Byddwn yn datblygu'r rhaglen Cysylltu Bywydau i gefnogi pobl sy'n byw gyda Dementia a gwella gofal seibiant i ofalwyr.
- Byddwn yn parhau i wreiddio'r 3 Thîm Adnoddau Cymunedol, a leolir yn Amlwch, Ysbyty Penrhos Stanley a Llanfairpwll, a fydd yn dod â staff y Cyngor a staff Betsi Cadwaladr ynghyd i wella mynediad i'n gwasanaethau gofal a chymorth cyn gynted ag y bo modd.
- Byddwn yn ymgysylltu â defnyddwyr y Gwasanaeth Cyfleoedd Dydd i Oedolion ag Anableddau Dysgu fel y gallwn gyd-greu ystod ehangach o gyfleoedd dydd o ansawdd uchel i unigolion yn eu cymunedau.

CEFNOGAETH I DEULUOEDD A PHLANT

- Byddwn yn datblygu Cartrefi Clyd ymhellach, neu gartrefi o fath teuluol ar yr ynys a fydd yn golygu y bydd plant o Ynys Môn sy'n derbyn gofal yn gallu cael y gofal hwnnw ar yr Ynys a mynychu ysgolion lleol a chymryd rhan ym mywyd y gymuned, yn hytrach na chael eu rhoi mewn llety sy'n bellach i ffwrdd efallai o'r gymuned leol y maent wedi arfer â hi.
- Byddwn yn parhau i recriwtio gofalwyr maeth yn Ynys Môn fel y gall Plant sy'n Derbyn Gofal barhau i fyw yn eu cymunedau pan na all eu rhieni ofalu amdanynt.
- Byddwn yn datblygu gwasanaethau seibiant ymhellach ar gyfer plant anabl a'u teuluoedd.
- Byddwn yn gweithio i gynyddu'r Stoc Dai sydd ar gael i'n tenantiaid trwy ychwanegu 83 o gartrefi, gan gynnwys datblygu cynlluniau ar gyfer 63 o gartrefi newydd a phrynu 20 o hen dai Cyngor.
- Byddwn yn ymgeisio am gyllid grant allanol i gefnogi cynlluniau i ddatblygu hen safle Ysgol Llaingoch, Caergybi, ar gyfer adeiladu cartrefi newydd.
- Byddwn yn defnyddio Premiwm y Dreth Gyngor i sicrhau bod pobl ifanc yn gallu cael mynediad at dai addas yn eu cymunedau lleol drwy ddatblygu a moderneiddio 3 chartref gwag a sicrhau eu bod ar gael i'w prynu gan brynwyr tro cyntaf lleol.
- Byddwn yn cwblhau'r gwaith i alluogi tenantiaid i gysylltu'n ddigidol trwy gyflwyno system Gwasanaethau Digidol a fydd yn caniatáu i denantiaid gyfathrebu â ni yn ddigidol, gan gynnwys ar gyfer rhoi gwybod am unrhyw faterion gofal cwsmer, gwaith gofal a thrwsio, i dalu rhent a chyflwyno unrhyw gwynion am ein stadau.

AMCAN 3 - GWEITHIO MEWN PARTNERIAETH GYDA'N CYMUNEDAU I SICRHAU Y GALLANT YMDOPI'N EFFEITHIOL GYDA NEWID A DATBLYGIADAU TRA'N DIOGELU EIN HAMGYLCHEDD NATURIOL.

DATBLYGU A HYRWYDDO

Yn dilyn cynnig a gymeradwywyd gan Gyngor Sir Ynys Môn i gyflawni Sector Cyhoeddus Carbon Niwtral erbyn 2030;

- Byddwn yn datblygu ac yn mabwysiadu Cynllun Gweithredu Newid Hinsawdd i newid arferion a darparu ymyriadau i leihau ein ôl-troed Carbon.
- Byddwn yn darparu pwyntiau gwefru cerbydau trydan ar safle Parcio a Theithio Llanfairpwll yn ogystal â nodi safleoedd addas eraill ar gyfer y cyfleusterau hyn ledled yr ynys.
- Byddwn yn parhau â'n bwriad a'n cyflawniad o ran sicrhau bod dros 70% o'r holl wastraff cartref yn cael ei ailgylchu erbyn 2025 sydd, yn ei dro, yn golygu nad oes angen i wastraff fynd i safleoedd tirlenwi.
- Byddwn yn datblygu ac yn gweithio ar gynlluniau lliniaru llifogydd mewn safleoedd yn Nwyrn, Amlwch, Caergybi, Porthaethwy, Llanfairpwll, Y Fali a Thraeth Coch, yn ogystal â chydweithio gyda Chyfoeth Naturiol Cymru ar gynlluniau lliniaru llifogydd Llangefni
- Byddwn yn datblygu llwybrau cerdded a beicio ymhellach yn unol â Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013.

TRAWSNEWID

- Byddwn yn datblygu'r agenda cynllunio lle trwy weithio mewn partneriaeth â Medrwn Môn a wardiau Twrcelyn, Llifon, Rhosyr, Aethwy a Chanolbarth Môn i gwblhau'r broses o fapio pob ward erbyn 2021.
- Byddwn yn parhau i gymell a chefnogi'r swyddogaethau Tai, Gwarchod y Cyhoedd a Hamdden a chefnogi staff i wneud y defnydd mwyaf posib o'r Gymraeg yn ogystal â pharhau i ddatblygu sgiliau iaith Gymraeg staff sy'n gallu siarad Cymraeg.
- Byddwn yn gwneud paratodau ac yn aildendro'r contract prydu ysgol ar draws yr ynys gan sicrhau bod bwydlen iach a maethlon yn barod erbyn Medi 2021.
- Byddwn yn parhau i symud ymlaen â'r rhaglen buddsoddiadau cyfalaf tymor hir i wella hyblygrwydd defnydd ac apêl Canolfannau Hamdden y Cyngor Sir yn ogystal â datblygu cynlluniau ar gyfer cae 3G newydd yng Nghaergybi.
- Byddwn yn parhau ar ein taith ddigidol trwy hwyluso darpariaeth hunanwasanaeth ar-lein sy'n caniatáu i ddinasyddion ofyn, adrodd a thalu am wasanaethau ar amser sy'n gyfleus iddynt o unrhyw leoliad, dyfais neu sianel ddigidol trwy ddatblygu ein System Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid ymhellach a gostwng nifer y ffurflenni sydd ar gael ar bapur yn unig.
- Byddwn yn sicrhau bod athrawon a disgyblion yn gallu cael mynediad i wasanaethau ar-lein cyflymach trwy gynyddu'r cyflymder lawrlwytho band llydan i 300Mb /e yn ein hysgolion uwchradd.
- Byddwn yn cynyddu'r gymhareb cyfrifiaduron i ddisgyblion mewn ysgolion trwy ddefnyddio'r grant HWB gan Lywodraeth Cymru
- Byddwn yn dechrau gweithredu Porth Cwsmeriaid y Gwasanaeth Refeniw i roi gwasanaeth hwylus ac o ansawdd uchel i gwsmeriaid a fydd yn cynnig cyfleusterau hunanwasanaeth ac yn cynorthwyo gyda biliau electronig.
- Byddwn yn newid hen gerbydau fflyd y Cyngor am gerbydau trydan neu LPG mwy newydd lle bo hynny'n briodol ac yn nodi safleoedd Cyngor lle gellir gosod Pwyntiau Gwefru Cerbydau Trydan.

ADFER

Mae delio â'r argyfwng Covid-19 wedi bod yn her sylweddol i'r Cyngor - nid yn unig o ran cynnal gwasanaethau rheng flaen allweddol, darparu gwasanaethau newydd, a chynnal busnes fel arfer lle bo modd, ond hefyd o ran sicrhau bod trefniadau iechyd a diogelwch ar waith i warchod staff yr awdurdod wrth iddynt ddarparu gwasanaethau. Roedd yn rhaid cael cydbwysedd rhwng y materion hyn a datblygu / darparu gwasanaethau ac ymyriadau newydd mewn ymateb i'r argyfwng.

Mae'r effaith wedi bod yn bellgyrhaeddol ar drigolion, cymunedau ac economi'r ynys. Mae wedi cael effaith sylweddol ar allu'r Cyngor i barhau gyda'i raglen waith strategol fel yr amlinellir uchod. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod dyletswydd arnom i sicrhau cydbwysedd rhwng adferiad, busnes fel arfer a chynlluniau strategol. Oherwydd bod heriau argyfwng Covid-19 yn parhau i fod yn sylweddol, cydnabyddir y bydd ein hadferiad fel Ynys ac fel Cyngor yn canolbwyntio ar 4 prif faes gwaith -

- **Cynllun Adfer Economaidd**

Nod y cynllun adfer economaidd fydd sefydlu fframwaith o gamau i gefnogi busnesau, cynnal lefelau cyflogaeth, a gosod y sylfeini i ddechrau ailstrwythuro'r economi leol i sicrhau mwy o wytnwch a thwf posib yn y dyfodol.

- **Cynllun Adfer ar gyfer Cyrchfannau**

Ein nod yma fydd sefydlu fframwaith y cytunwyd arno, ynghyd ag ystod o gamau i fynd i'r afael â'r materion sy'n wynebu busnesau twristiaeth a lletygarwch ers dechrau'r pandemig. Byddwn hefyd yn parhau i gefnogi ailgychwyn masnachu diogel a chynaliadwy a denu ymwelwyr yn ôl i'r ynys, nid yn unig i fwynhau llonyddwch, asedau naturiol ac 'ymdeimlad unigryw o le' Ynys Môn, ond hefyd i barchu ein cymunedau ac ymddwyn yn gyfrifol ynddynt o dan y 'normal newydd'.

- **Cynllun Adfer Cymunedol / Cymdeithasol**

Bydd y cynllun adfer hwn yn anelu at gadw arfer da, cynyddu capasiti ac arbenigedd i'r eithaf, dysgu a chyd-gynhyrchu ymdrechion sydd wedi datblygu a chryfhau'n naturiol trwy gydol y cyfnod argyfwng.

Y nod, trwy gydol yr adferiad, fydd gwarchod trigolion Ynys Môn rhag yr heriau a wynebir a'r gwendidau amlwg a gynyddodd effeithiau personol Covid-19. Yn ogystal, rhagwelir y bydd angen gwarchod staff rheng flaen (gweithwyr allweddol) trwy adeiladu'r gallu a'r gwytnwch angenrheidiol trwy gydol y cyfnod adfer.

- **Cynllun Adfer Sefydliadol**

Mae'r pandemig wedi cael effaith aruthrol ar y Cyngor gyda galwadau mawr a diddiwedd, ac mae graddfa a chyflymder y newid wedi bod yn ddigynsail ac effeithiwyd ar bob agwedd ar weithgareddau'r Cyngor. Yn wir, credir y bu effaith ar bob agwedd ar fywydau pobl a (staff) ac mae'n bwysig nawr ystyried effaith y newidiadau hyn ar ddatblygiad y sefydliad.

Credir bod angen ymdrech gynlluniedig ar draws y Cyngor i adolygu'r broses i wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ac sy'n cydnabod yr amgylchedd allanol sy'n newid yn gyson. Gellir gweld yr argyfwng yn rhoi cyfle heb ei ail i newid a gwella.

Yr her fydd gwireddu'r cyfleon - cyfleon a fydd yn sicrhau y cynhelir trefniadau gweithio cadarn a diogel, gan sicrhau lles staff trwy eu cefnogi'n barhaus a datblygu eu galluedd a'u sgiliau i gwrdd â'r gofynion newydd.

Rhagor o wybodaeth

I gael mwy o wybodaeth am unrhyw elfen o'r ddogfen hon neu os oes gennych unrhyw sylwadau, cysylltwch â:

Adnoddau Dynol a Thrawsnewid

Cyngor Sir Ynys Môn

Swyddfeydd y Cyngor

Llangefni,

Ynys Môn

LL77 7TW

Ffôn - 01248 752111

E-bost: -

CarysEdwards@ynysmon.gov.uk

GethinMorgan@ynysmon.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael yn y Gymraeg a gellir ei darparu ar ddisg, mewn braille ac mae ar gael hefyd ar wefan y Cyngor ynghyd â Chynllun y Cyngor ar gyfer 2017-22:

<http://www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor>

Gellir cael rhagor o wybodaeth hefyd fel a ganlyn: Polisiâu, cynlluniau a strategaethau a gyhoeddwyd gan y Cyngor ac y gellir eu gweld trwy fynd i : <http://www.ynysmon.gov.uk>

Mae Adroddiadau Archwilio ac Arolygu a gynhyrchwyd gan Reoleiddwyr y Cyngor ar gael ar eu gwefannau perthnasol, fel a ganlyn:

- Swyddfa Archwilio Cymru: www.archwilio.cymru
- Arolygiaeth Gofal Cymru: <https://arolygiaethgofal.cymru>
- Estyn: www.estyn.cymru

Os nad oes gennych fynediad i'r rhyngwyd, neu os hoffech gael dogfen nad yw wedi'i rhestru uchod, cysylltwch â'r Cyngor trwy'r manylion cyswllt a amlinellir ar frig y dudalen hon os gwelwch yn dda.

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgriwtini</u>	
Pwyllgor:	Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	17 Tachwedd 2020
Pwnc:	ADRODDIAD MONITRO'R CERDYN SGORIO – CHWARTER 2 (2020/21)
Pwrpas yr Adroddiad:	Herio Perfformiad
Cadeirydd Sgriwtini:	CYNG ALED M JONES
Aelod(au) Portfolio:	CYNG DAFYDD RHYS THOMAS
Pennaeth Gwasanaeth:	CARYS EDWARDS
Awdur yr Adroddiad:	GETHIN MORGAN
Rhif Ffôn:	01248 752111
E-bost:	GethinMorgan@anglesey.gov.uk
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1. – Argymhelliad/ion

- 1.1** Hwn yw'r cerdyn sgorio cyntaf ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020/21 i gael ei ystyried oherwydd y pwysau allanol sy'n gysylltiedig â'n hymateb i'r pandemig coronafeirws.
- 1.2** Mae'n dangos safle'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd ac y cytunwyd arnynt rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth / y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol.
- 1.3** Gofynnir i'r Pwyllgor graffu ar y cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli er mwyn sicrhau gwelliannau i'r dyfodol.

Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn -

1.3.1 Cydnabod a rheoli tanberfformiad trwy gymryd camau lliniaru i gynorthwyo gwelliant yn ystod Ch3 a monitro'n ofalus y dangosyddion y mae'r pandemig coronafeirws yn effeithio arnynt ar hyn o bryd..

- 1.4** Gofynnir i'r Pwyllgor argymhell y mesurau lliniaru a amlinellir uchod.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Yn cael ei ddefnyddio fel rhan o broses monitro Cynllun y Cyngor

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgriwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

- 3.1** Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. Mae'r dangosyddion cysylltiedig yn dangos perfformiad da yn erbyn targedau mewn hinsawdd allanol heriol tu hwnt, sut bydd y Cyngor drwy'l staff yn parhau l gynnal y fath berfformiad l'r dyfodol o gofio'r pwysigrwydd sydd yn cael ei roi ar wydnwch a llesiant staff?

2. Pa effaith y mae Covid 19 wedi ei gael ar berfformiad gwasanaethau'r Cyngor, a pha gamau lliniaru sydd wedi'u rhoi ar waith er mwyn ceisio mynd i'r afael â hyn?

3. Cyfeirir at sefyllfa ariannol y Cyngor a'r diffyg a ragwelir o ran Treth Cyngor a'r gorwariant o £234k a ragwelir, i ba raddau y bydd hyn yn effeithio ar allu gwasanaethau Cyngor i fodloni'r targedau ar gyfer y misoedd i ddod?

5 – Cefndir / Cyd-destun

5.1 Mae'r DPA monitro perfformiad yn parhau i fod wedi eu halinio â thri amcan strategol y Cyngor:

- Amcan 1 - Sicrhau y gall pobl Ynys Môn ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir
- Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib
- Amcan 3 - Gweithio mewn partneriaeth â'n cymunedau i sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau, tra'n amddiffyn ein hamgylchedd naturiol

5.2 Ni fydd modd cyhoeddi gwybodaeth ar gyfer pob DPA ar y Cerdyn Sgorio bob chwarter oherwydd natur y dulliau casglu data. Yn y fath achosion, bydd nodyn yn dweud pa mor aml y mae'r DPA yn cael ei fonitro a phryd y bydd y data ar gael i'w casglu, e.e. (blynyddol) (Ch4), (tymhorol) (Ch3).

5.3 Ni fydd modd 'chwaith adrodd ar yr holl ddangosyddion oherwydd pandemig Covid-19 lle mae rhai o'n gweithgareddau dydd i ddydd wedi cael eu heffeithio oherwydd y

cyfnod clo cenedlaethol a'r cyfyngiadau i argaeledd rhai o'n gwasanaethau. Mae rhai DPA a gasglwyd yn draddodiadol gan Lywodraeth Cymru hefyd wedi'u hatal am yr un rhesymau.

5.4 Canslwyd cyhoeddi dangosyddion cenedlaethol Mesurau Atebolrwydd Perfformiad eleni oherwydd pandemig Covid-19. Felly cytunwyd ar dargedau ar gyfer y flwyddyn yn seiliedig ar berfformiad y flwyddyn flaenorol a hefyd yn seiliedig ar sut yr effeithiwyd arnynt oherwydd cau a gostwng rhai o'n gwasanaethau.

5.5 Mae delio gyda'r argyfwng Covid -19 wedi bod yn her sylweddol i'r Cyngor – nid yn unig o ran cynnal gwasanaethau allweddol rheng flaen a chynnal busnes arferol lle bo'n bosib, ond hefyd i sicrhau bod trefniadau iechyd a diogelwch yn eu lle i ddiogelu staff yr awdurdod tra'n darparu gwasanaethau.

5.6 Yn lleol, rydym wedi blaenoriaethu –

- Cynnal gwasanaethau statudol rheng flaen,
- Gweithredu gwasanaethau newydd mewn ymateb uniongyrchol o'r argyfwng,
- Cynllunio ar gyfer nifer sylweddol o farwolaethau,
- Amddiffyn a diogelu gweithlu'r Cyngor,
- Sicrhau cyflenwad Offer Amddiffyn Personol (PPE) digonol a safonol,
- Amddiffyn a chefnogi plant bregus a phlant ein gweithwyr allweddol yn ein Hybiau Gofal,
- Gweithredu canllawiau cenedlaethol,
- Gweithredu grantiau cenedlaethol, e.e. cymorth busnes, taliadau uniongyrchol am bridal ysgol am ddim,
- Addasu'r gweithlu mewn cyfnod byr o amser a chreu'r amodau ar gyfer gwahanol ffyrdd o weithio gan gynnwys cyflwyno Microsoft Teams a Zoom i alluogi staff ac aelodau etholedig i weithio gartref lle nad oeddent erioed wedi gweithio gartref yn y gorffennol,
- Dod yn un o'r Siroedd cyntaf i beilotio'r system 'Profi ac Orlhain',
- Darparu cyfathrebiadau a rhannu gwybodaeth yn amserol ac yn rheolaidd, yn fewnol ac yn allanol, a
- Cydweithredu'n effeithiol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol; ac
- Ail-ddyrannu dyletswyddau staff er mwyn gweithio ar y tîm Prawf, Orlhain ac Amddiffyn

5.7 Rhaid hefyd pwysleisio bod gwaith dydd i ddydd wedi parhau yn ystod cyfnod yr argyfwng ar draws sawl Gwasanaeth, ond bod y dull o weithio wedi cael ei addasu er mwyn cadw'r gweithlu a thrigolion yr Ynys yn ddiogel.

5.8 Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am ein hymateb i bandemig Covid-19 yn ein Hadroddiad Perfformiad Blyneddol 2019/20 sydd ar gael <https://www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor>

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol

7 – Oblygiadau Ariannol

Nodir yn yr adroddiad y sefyllfa ariannol diwedd Ch2.

8 – Atodiadau

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Chwarter 2

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Adroddiad Monitro Cerdyn Sgorio 2019/20 – Chwarter 3 (fel y cyflwynwyd ef i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mawrth 2020 ac a dderbyniwyd ganddo.)

ADRODDIAD MONITRO CERDYN SGORIO - CHWARTER 2 (2020/21)

1. RHAGARWEINIAD

- 1.1. Un o ddyletswyddau'r Cyngor o dan Raglen Cymru ar gyfer Gwella yw gwneud trefniadau i sicrhau gwelliant parhaus yn y modd yr ydym yn darparu ein gwasanaethau. Mae'n ofynnol i ni roi trefniadau ar waith i gael dealltwriaeth effeithiol o anghenion a blaenoriaethau lleol, ac i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau a'r capasiti sydd gennym i gyflawni'r anghenion a'r blaenoriaethau hynny, ac er mwyn gwerthuso effaith yr hyn a wnawn.
- 1.2. Mae Cynllun y Cyngor ar gyfer 2017 i 2022 yn nodi'r anghenion a'r blaenoriaethau lleol a'n hamcanion ar gyfer y cyfnod.
- 1.3. Defnyddir yr adroddiad monitro hwn ar y cerdyn sgorio fel rhan o'r broses i fonitro llwyddiant ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA), sef cyfuniad o ddangosyddion lleol a chenedlaethol, wrth i'r Cyngor ddarparu ei wasanaethau o ddydd i ddydd. Mae'r adroddiad hefyd yn dwyn sylw at unrhyw gamau lliniarol a nodwyd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) i yrru a sicrhau gwelliannau.
- 1.4. Mae'r dangosyddion ar gyfer eleni yn rhai y cytunwyd arnynt ym mis Gorffennaf 2019 ac maent wedi eu cynnwys yn y cerdyn sgorio. Oherwydd y pandemig Covid-19 cyfredol, ni fu modd i ni drefnu gweithdy i gytuno ar set newydd o ddangosyddion ar gyfer eleni. Gan hynny, defnyddir dangosyddion 2019/20 er mwyn sicrhau cysondeb.
- 1.5. Effeithiwyd hefyd ar yr adroddiadau chwarterol ar gyfer Ch4 2019/20 a Ch1 2020/21 gan bandemig Covid-19 ac felly cytunwyd i beidio eu cyhoeddi na'u trafod gyda'r pwyllgorau perthnasol.
- 1.6. Mae'r cerdyn sgorio (atodiad 1) yn portreadu'r sefyllfa ar ddiwedd Ch2 a bydd yn cael sylw pellach (ynghyd â'r adroddiad hwn) gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Tachwedd. Dyma'r adroddiad cyntaf ar gerdyn sgorio 2020/21 i gael ei ystyried gan y pwyllgorau hynny oherwydd y pwysau allanol sy'n gysylltiedig â'n hymateb i'r pandemig coronafeirws.

2. CYD-DESTUN

- 2.1. Mae'r DPA monitro perfformiad yn parhau i fod wedi eu halinio â thri amcan strategol y Cyngor:
 - Amcan 1 - Sicrhau y gall pobl Ynys Môn ffynnu a gwireddu eu potensial tymor hir
 - Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib
 - Amcan 3 - Gweithio mewn partneriaeth â'n cymunedau i sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau, tra'n amddiffyn ein hamgylchedd naturiol

- 2.2. Ni fydd modd cyhoeddi gwybodaeth ar gyfer pob DPA ar y Cerdyn Sgorio bob chwarter oherwydd natur y dulliau casglu data. Yn y fath achosion, bydd nodyn yn dweud pa mor aml y mae'r DPA yn cael ei fonitro a phryd y bydd y data ar gael i'w casglu, e.e. (blynyddol) (Ch4), (tymhorol) (Ch3).
- 2.3. Ni fydd modd 'chwaith adrodd ar yr holl ddangosyddion oherwydd pandemig Covid-19 lle mae rhai o'n gweithgareddau dydd i ddydd wedi cael eu heffeithio oherwydd y cyfnod clo cenedlaethol a'r cyfyngiadau i argaeledd rhai o'n gwasanaethau. Mae rhai DPA a gasglwyd yn draddodiadol gan Lywodraeth Cymru hefyd wedi'u hatal am yr un rhesymau.
- 2.4. Canslwyd cyhoeddi dangosyddion cenedlaethol Mesurau Atebolrwydd Perfformiad eleni oherwydd pandemig Covid-19. Felly cytunwyd ar dargedau ar gyfer y flwyddyn yn seiliedig ar berfformiad y flwyddyn flaenorol a hefyd yn seiliedig ar sut yr effeithiwyd arnynt oherwydd cau a gostwng rhai o'n gwasanaethau.
- 2.5. Mae delio gyda'r argyfwng Covid -19 wedi bod yn her sylweddol i'r Cyngor – nid yn unig o ran cynnal gwasanaethau allweddol rheng flaen a chynnal busnes arferol lle bo'n bosib, ond hefyd i sicrhau bod trefniadau iechyd a diogelwch yn eu lle i ddiogelu staff yr awdurdod tra'n darparu gwasanaethau.
- 2.6. Yn lleol, rydym wedi blaenoriaethu –
- Cynnal gwasanaethau statudol rheng flaen,
 - Gweithredu gwasanaethau newydd mewn ymateb uniongyrchol o'r argyfwng,
 - Cynllunio ar gyfer nifer sylweddol o farwolaethau,
 - Amddiffyn a diogelu gweithlu'r Cyngor,
 - Sicrhau cyflenwad Offer Amddiffyn Personol (PPE) digonol a safonol,
 - Amddiffyn a chefnogi plant bregus a phlant ein gweithwyr allweddol yn ein Hybiau Gofal,
 - Gweithredu canllawiau cenedlaethol,
 - Gweithredu grantiau cenedlaethol, e.e. cymorth busnes, taliadau uniongyrchol am bridal ysgol am ddim,
 - Addasu'r gweithlu mewn cyfnod byr o amser a chreu'r amodau ar gyfer gwahanol ffyrdd o weithio gan gynnwys cyflwyno Microsoft Teams a Zoom i alluogi staff ac aelodau etholedig i weithio gartref lle nad oeddent erioed wedi gweithio gartref yn y gorffennol,
 - Dod yn un o'r Siroedd cyntaf i beilotio'r system 'Profi ac Orlhain',
 - Darparu cyfathrebiadau a rhannu gwybodaeth yn amserol ac yn rheolaidd, yn fewnol ac yn allanol, a
 - Cydweithredu'n effeithiol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol; ac
 - Ail-ddyrannu dyletswyddau staff er mwyn gweithio ar y tîm Prawf, Orlhain ac Amddiffyn
- 2.7. Rhaid hefyd pwysleisio bod gwaith dydd i ddydd wedi parhau yn ystod cyfnod yr argyfwng ar draws sawl Gwasanaeth, ond bod y dull o weithio wedi cael ei addasu er mwyn cadw'r gweithlu a thrigolion yr Ynys yn ddiogel.
- 2.8. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am ein hymateb i bandemig Covid-19 yn ein Hadroddiad Perfformiad Blynyddol 2019/20 sydd ar gael <https://www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor>

3. PERFFORMIAD IECHYD CORFFORAETHOL

- 3.1. Mae'n galonogol nodi bod mwyafrif (88%) y dangosyddion sy'n cael eu monitro yn parhau i berfformio'n dda yn erbyn targedau (Gwyrdd neu Felyn). Nodir rhai o'r uchafbwyntiau isod.
- 3.2. Mae presenoldeb yn y gwaith yn faes yr adroddir arno bob mis ac a fe'i dadansoddir i sicrhau gwelliant. Ar ddiwedd Ch2 mae'r Cyngor yn WYRDD yn erbyn ei darged gyda 2.66 diwrnod yn cael eu colli am bob gweithiwr cyfwerth ag amser llawn yn y cyfnod yn erbyn targed o 4.48 diwrnod. Mae hyn yn welliant ar y lefelau a welwyd yn ystod Ch2 2019/20 lle collwyd 3.96 diwrnod oherwydd absenoldeb ac mae hefyd yn well na'r 4.74 o ddyddiau a gollwyd yn Ch2 2018/19.
- 3.3. Un maes sydd wedi bod yn hollbwysig yn ystod y pandemig, oherwydd cau ein swyddfeydd ac ailagor rhai gwasanaethau yn ofalus ar ôl y cyfnod clo, yw ein strategaeth ddigidol. Mae'r holl ddangosyddion o dan yr is-bennawd 'symud i wasanaeth digidol' wedi perfformio'n well nag yn y blynyddoedd blaenorol. Gellir gweld y symud i wasanaethau digidol yn nifer y defnyddwyr cofrestredig (eitem 10), lle gwelwyd cynnydd o 8k o ddiwedd mis Mawrth 2020. Bu cynnydd sylweddol hefyd yn y defnydd o ffurflenni ar-lein lle mae'r dangosydd (eitem 11) eisoes wedi dyblu perfformiad 2019/20, sef o 10.8k i 21.7k. Mae hyn yn ffrwyth yr ymgyrch gan y Bwrdd Trawsnewid Prosesau Busnes i gynyddu nifer y ffurflenni ar-lein a oedd ar gael cyn y pandemig a'r rhai a ddatblygwyd o fis Mawrth 2020 ac mae'n sicrhau y gellir cael mynediad at wasanaethau traddodiadol a gwasanaethau newydd a gyflwynwyd i gwrdd â gofynion prosesau sy'n gysylltiedig â'r pandemig. Gellir gweld y newid hwn hefyd yn nifer yr ymweliadau â Gwefan y Cyngor yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn.
- 3.4. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw achos pryder gyda'r is-bennawd 'siarter gwasanaeth cwsmeriaid' gan fod yr holl ddangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn targedau. Ni fu unrhyw gwynion corfforaethol mewn perthynas â materion gwasanaeth cwsmeriaid ac roedd nifer y cwynion ar ddiwedd Ch2 (17) yn hanner y nifer yn yr un cyfnod yn 2019/20 (35). Mae hyn yn gadarnhaol yn ystod cyfnod lle mae llawer o wasanaethau ar gyfer trigolion Ynys Môn yn cael eu darparu mewn ffordd wahanol i'r arfer ac mae hefyd yn dangos bod darparu gwasanaeth da i gwsmeriaid yn parhau i fod yn flaenoriaeth yn ystod yr amseroedd anodd hyn.
- 3.5. Ar hyn o bryd mae'r adran rheolaeth ariannol yn rhagweld, ar sail y sefyllfa ariannol ar ddiwedd yr ail chwarter, y bydd gan y Cyngor danwariant o £1,156k ar gyfer y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2021. Disgwylir tanwariant o £1,595k yn y cyllidebau gwasanaeth oherwydd llai o alw am Wasanaethau Plant ac effaith cau ysgolion yn ystod y cyfnod rhwng Ebrill a Gorffennaf 2020 ar gyllidebau addysg canolog. Rhagwelir gorwariant o £234k yn y maes cyllid corfforaethol oherwydd talu mwy o fudd-daliadau a gostyngiad yn y llog y gellir ei dderbyn oherwydd effaith economaidd Covid-19. Disgwylir tangyflawniad o £608k mewn perthynas â chasglu'r Dreth Gyngor safonol. Rhagwelir gwarged o £404k yn yr incwm o Bremiwm y Dreth Gyngor. Y diffyg net a ddisgwylir o ran y Dreth Gyngor yn gyffredinol yw £204k. Bydd cefnogaeth ariannol Llywodraeth Cymru i gwrdd â chostau sy'n gysylltiedig â Covid-19 ac iawndal am golli incwm yn helpu i atal y Cyngor rhag gorwario sawl miliwn o bunnau.

- 3.6. Gellir gweld rhagor o wybodaeth am reolaeth ariannol yn yr 'Adroddiad Monitro Cyllideb Refeniw ar gyfer Ch2' a fydd yn cael ei drafod yng nghyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 30 Tachwedd.
- 3.7. Mae hyn yn dangos y gellir rhoi sicrwydd rhesymol, trwy ddadansoddi'r cardiau sgorio, fod gweithgareddau dydd i ddydd y Cyngor o ran rheoli ei bobl, ei gyllid a'i wasanaethu, ynghyd â gwasanaethau i'w gwsmeriaid, yn cyrraedd safon sy'n briodol ac y cytunwyd arni gan yr Aelodau mewn cyfnod argyfwng. Adlewyrchir hyn hefyd yn y ffaith bod y dangosyddion rheoli perfformiad hefyd yn dangos perfformiad da.

4. RHEOLI PERFFORMIAD

- 4.1. Mae pandemig Covid-19 wedi effeithio ar nifer o'r DPA sy'n cael eu monitro trwy'r Cerdyn Sgorio ac mae rhai ohonynt yn cael eu hamlygu isod. Ar hyn o bryd, yn achos 16 o'r dangosyddion (35% o'r dangosyddion) mae Llywodraeth Cymru wedi canslo'r angen i gasglu data ar eu cyfer neu nid yw'r data'n cael eu casglu ar hyn o bryd oherwydd bod adnoddau wedi eu hailgyfeirio i ddelio â'r pandemig o fewn gweithlu ein partneriaid allanol. Amlygwyd y rhain yn y golofn statws CAG fel CV-19 er gwybodaeth.
- 4.2. Mae'r rhesymau dros y rheini sydd wedi'u heffeithio yn cynnwys y DPA sy'n gysylltiedig â:
- Dangosyddion y Gwasanaeth Dysgu (eitemau 1-7) - roedd ysgolion ar gau tan fis Medi a chanslwyd arholiadau. Mae llyfrgelloedd hefyd wedi bod ar gau
 - Tai (eitemau 18, 31-32, 34) - Mae dangosyddion digartrefedd gan Lywodraeth Cymru wedi'u hatal, ac oherwydd y pandemig bu oedi pellach o ran cyflwyno meddalwedd newydd i fesur boddhad tenantiaid.
 - Rheoleiddio a Datblygu Economaidd (eitemau 8, 11-12) - Bu Canolfannau Hamdden ar gau a dim ond yn raddol yr ailagorwyd nhw dros yr haf. Mae hyn wedi arwain at lawer iawn yn llai o ymweliadau ac o ganlyniad 'roedd yn amhosib gosod unrhyw dargedau ystyrlon. Mae'r Cynllun Cenedlaethol i Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff (NERS) hefyd wedi'i atal oherwydd y pandemig coronafeirws.
 - Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo (eitem 37) - Oherwydd bod ein contractwr allanol wedi adleoli staff i helpu i ddarparu gwasanaethau rheoli gwastraff hanfodol yn ystod y pandemig coronafeirws, a'r ffaith bod y gwaith o fonitro'r cynllun Cadw Cymru'n Daclus wedi ei atal, ni fyddir, am y tro, yn mesur canran y strydoedd sy'n lân.
 - Gwasanaethau Oedolion (eitem 19) - Mae'r dangosydd Oedi Wrth Drosglwyddo Gofal wedi'i atal oherwydd y gwaith hanfodol a wneir gan y GIG yn ystod y pandemig coronafeirws.
- 4.3. Ar gyfer y dangosyddion sy'n weddill ac y byddir yn adrodd arnynt yn Ch2 (26 dangosydd), mae'r mwyafrif (73%) ohonynt yn perfformio'n uwch na'r targed neu o fewn 5% i'w targedau. Fodd bynnag, nodwn fod wyth dangosydd yn tanberfformio yn erbyn eu targedau ac fe'u hamlygir fel rhai Coch neu Ambr yn y Cerdyn Sgorio.
- 4.4. Mae perfformiad ar gyfer **Amcan 1** ar ddiwedd Ch2 wedi bod yn dda gan mai dim ond un dangosydd sy'n tanberfformio yn erbyn yr amcan ar hyn o bryd.

- 4.4.1. Dangosydd 10, sef canran y busnesau risg uchel a arolygwyd dan raglen a gynlluniwyd ymlaen llaw i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Deddfwriaeth Hylendid Bwyd - sy'n GOCH gyda pherfformiad o 10% yn erbyn targed o 80% ond sy'n welliant ar y 0% a gynhaliwyd yn Ch1.

Effeithiwyd ar y gwaith hwn o ganlyniad i bandemig Covid-19, lle nad oedd ond modd cynnal 9 o'r 41 o arolygiadau a gynlluniwyd ar gyfer Ch2, a dim un o gwbl o'r 49 a gynlluniwyd ar gyfer Ch1. Roedd hyn oherwydd nifer o resymau ond yn bennaf oherwydd cau busnesau yn ystod y cyfnod clo cychwynol, a effeithiodd ar y cyfan o Ch1 a rhywfaint o Ch2 gan na ellid cynnal ymweliadau, a hefyd oherwydd adleoli staff mewn ymateb i'r pandemig. Mae'n bwysig nodi mai Polisi'r Asiantaeth Safonau Bwyd oedd y byddai'r holl reolaethau bwyd (archwiliadau) swyddogol yn dod i ben ac nid oedd rhaid i Awdurdodau Lleol gynnal ymweliadau oherwydd y Pandemig.

Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) wedi cyhoeddi canllawiau sy'n nodi blaenoriaethau ar gyfer gweithredu o ran diogelwch bwyd, sef lle mae adeiladau risg uchel (cyfraddau B) yn flaenoriaeth i'w harchwilio, ynghyd ag ailymweliadau, ymchwilio i gwynion a materion bwyd, yn ogystal ag archwilio llongau pysgota. Dilynwyd y canllawiau hyn yn llawn ac arolygwyd yr holl adeiladau cyfradd B yr oedd gofyn eu harolygu yn Ch1 a Ch2.

Ar ôl i fusnesau bwyd ddechrau agor yn llawn ac yn sgil cyflogi ymgynghorydd i hwyluso'r gwaith o gwrdd â'r llwyth gwaith oedd wedi cronni (Medi ymlaen) bu'n bosib ehangu rhywfaint ar yr uchod. Cynhaliwyd ymweliadau rhithwir i leihau'r amser a dreulir ar Safleoedd Bwyd wrth gynnal Ymweliadau Hylendid Bwyd. Gwnaethpwyd hyn ar sail risg, gyda'r adeiladau risg uchaf yn cael eu harchwilio gyntaf. Mae'r cyfnod clo byr wedi llesteirio'r gwaith hwn ar hyn o bryd ond bydd y gwaith yn ailgychwyn unwaith y byddir mewn sefyllfa i wneud hynny.

- 4.5. Mae perfformiad yn erbyn y dangosyddion ar gyfer **Amcan 2** yn dangos bod pedwar dangosydd o'r 14 a gafodd eu monitro yn Ch2 (29%) yn tanberfformio ar gyfer yr amcan ar hyn o bryd.

- 4.5.1. Dangosydd 26 - Canran y plant mewn gofal y bu'n rhaid iddynt symud lleoliad 3 gwaith neu fwy - sy'n AMBR gyda pherfformiad o 6.29% yn erbyn targed o 5%. Mae hyn yn gynnydd o'i gymharu â diwedd Ch2 2019/20 lle'r oedd 3.8% wedi symud lleoliadau.

Mae nifer fach o blant mewn gofal wedi symud 3 gwaith neu fwy er mwyn cyflawni eu cynllun sefydlogrwydd sy'n cynnwys rhai plant sy'n symud i Gartrefi Clyd Lleol neu at Ofalwyr Maeth Ynys Môn sydd newydd eu recriwtio.

- 4.5.2. Dangosydd 27 – Canran yr atgyfeiriadau plant sy'n ailgyfeiriadau o fewn 12 mis - sy'n GOCH gyda pherfformiad o 38.89% yn erbyn targed o 10%. Mae hyn yn ostyngiad mewn perfformiad o'i gymharu â Ch2 yn 2019/20 lle cofnodwyd perfformiad o 14.29%.

Mae'r DPA hwn yn ymwneud â nifer gymharol fach o achosion (8 o blant a 5 teulu) a gall amrywio'n fawr ar ddechrau'r flwyddyn. Canfu adolygiad o'r

achosion ailgyfeirio eu bod oll wedi eu hailgyfeirio yn briodol i'r gwasanaeth gyda phob un ohonynt yn cael eu hailgyfeirio oherwydd rhesymau newydd a sefyllfaoedd a oedd yn codi na ellid bod wedi eu rhagweld na'u hatal.

- 4.5.3 Dangosydd 35 - Nifer y dyddiau calendr a gymerir ar gyfartaledd i osod unedau llety y mae modd eu gosod (ac eithrio Unedau Anodd Eu Gosod) sydd yn GOCH ar y cerdyn sgorio gyda 78 diwrnod yn erbyn targed o 26 diwrnod.

Oherwydd y pandemig ni fu modd gosod tai mor gyflym ag arfer a hynny'n bennaf oherwydd bod rhaid cydymffurfio â deddfwriaeth coronafeirws a rheolau pellter cymdeithasol.

Mae mwy o unedau bellach yn cael eu gosod ond ni ddisgwylir y bydd modd cyrraedd y targed blynyddol oherwydd ansicrwydd yn sgil y pandemig Covid-19.

- 4.5.4 Dangosydd 36 - Gwasanaethau Landlord: Mae canran y rhent a gollir oherwydd bod eiddo'n wag yn GOCH ar y cerdyn sgorio gyda 2.18% wedi'i golli yn erbyn targed o 1.50%

Mae cysylltiad uniongyrchol rhwng y dangosydd hwn a'r dangosydd a drafodir uchod. Gan ei bod wedi cymryd mwy o amser i osod unedau llety mae swm y rhent a gollir yn uwch. Yn anffodus mae'n annhebygol y bydd modd cyrraedd y targed am y flwyddyn o ganlyniad.

- 4.6. Mae'r perfformiad yn erbyn dangosyddion **Amcan 3** wedi bod yn gymysg yn sgil effaith y pandemig Covid-19. Perfformiodd 50% yn dda yn erbyn targedau yn Ch2. Mae tri dangosydd o'r chwech (50%) a gafodd eu monitro ar gyfer yr amcan wedi tanberfformio yn erbyn y targed.

- 4.6.1. Dangosydd 41 - Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd o fewn yr amser - sy'n GOCH gyda 79% yn erbyn targed o 90%. Mae hyn yn is na'r 92% a welwyd yn Ch2 2019/20.

Mae'r dangosydd hwn yn un arall yr effeithiwyd arno gan bandemig Covid-19 lle bu'n rhaid atal archwiliadau safle a gofynion cyhoeddusrwydd. Mae cyfyngiadau ar ymweliadau safle yn parhau i fod mewn grym ar gyfer swyddogion a'r Pwyllgor Cynllunio. Mae ôl-groniad cronedig o geisiadau ac addasu i ffyrdd newydd o weithio hefyd wedi cyflwyno heriau i'r Gwasanaeth, yn ogystal ag oedi wrth ohebu ag asiantau cynllunio oherwydd nad oedd llawer ohonynt yn weithredol yn ystod y cyfnod clo. Mae capasiti cynllunio a'r llwyth achosion uchel yn parhau i fod yn her

Rydym eisoes wedi newid arferion gwaith a byddwn yn eu hadolygu er mwyn addasu yn ôl yr angen, gan gadw agwedd hyblyg tuag at arferion a blaenoriaethau gwaith er mwyn cwrdd â'r galw sy'n newid. Byddwn hefyd yn cydnabod cyfleoedd i gryfhau capasiti Cynllunio trwy'r Cynllun Gwella Cynllunio.

- 4.6.2. Dangosydd 43 - Canran yr apeliadau cynllunio a wrthodwyd - sy'n GOCH gyda pherfformiad o 50% yn erbyn targed o of 65%.

Nid yw'r dangosydd hwn ond yn ymwneud â niferoedd bach iawn a gellir priodoli'r perfformiad ar ddiwedd y chwarter i'r ffaith bod 3 o'r 6 o'r apeliadau wedi eu cadarnhau. Mae'r dangosydd hwn yn dibynnu ar y math a natur y ceisiadau a dderbyniwyd ac mae'n anochel y bydd rhai apeliadau cynllunio yn llwyddiannus

Bydd trafodaeth gyda'r Adran Polisi Cynllunio ar y Cyd yn dilyn i sicrhau cysondeb mewn penderfyniadau a / neu ddehongliadau swyddogion o geisiadau er mwyn lleihau apeliadau cynllunio llwyddiannus.

- 4.6.3. Dangosydd 43 - Canran yr achosion gorfodaeth cynllunio yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod - sy'n GOCH gyda pherfformiad o 65% yn erbyn targed o 80%. Mae hwn yn welliant ar y perfformiad a welwyd yn Ch1 lle cwblhawyd 48% o'r gwaith o fewn yr amserlen.

Mae cynnydd da bellach yn cael ei wneud er gwaethaf y cyfyngiadau a'r anawsterau a gafwyd o ganlyniad i bandemig Covid-19. Arweiniodd y pandemig at atal yr ymweliadau safle a chyfarfodydd arferol ac roedd heriau hefyd o ran addasu i brosesau ac arferion gwaith newydd.

Mae'r perfformiad cyfredol yn dangos cynnydd o 19% o'i gymharu â Ch1 (Ch1 11 allan o'r 21, Ch2 34 allan o'r 48) ac mae'r prosesau a gyflwynwyd yn 2020/21 bellach wedi gwreiddio. Rhagwelir y bydd y gwelliant hwn yn parhau i'r flwyddyn i ddod, yn ddibynnol ar effaith y pandemig Covid-19.

- 4.7. Er bod y gweithgareddau dydd i ddydd yn erbyn mwyafrif y dangosyddion wedi bod yn mynd rhagddynt yn ystod y cyfnod heriol hwn, cydnabuwyd bod goruchwyliaeth o'r prosiectau / rhaglenni wedi arafu rhywfaint yn ystod y cyfnod oherwydd effeithiau Covid-19 ar y gweithlu ac yn sgil adleoli staff y Cyngor i ddelio â'r argyfwng. Ers dechrau mis Ebrill, dim ond dwywaith y cynhaliwyd y Byrddau Rhaglenni Corfforaethol i gymryd trosolwg o'r sefyllfa bresennol gyda'r gwahanol ffrydiau gwaith.
- 4.8. Serch hynny, mae'n ymddangos bod rhai prosiectau wedi symud ymlaen yn ôl y disgwyl (megis prosiect cytundeb newydd i gasglu a chael gwared ar wastraff) ond mae eraill wedi arafu rhywfaint. Wrth werthuso'r sefyllfa bresennol, noder mai'r gwaith sy'n gysylltiedig â'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion / Trawsnewid Gwasanaethau Cymdeithasol a'r ffrydiau gwaith sy'n gysylltiedig â thrawsnewid prosesau busnes yw'r rheini sydd wedi arafu wrth i adnoddau gael eu defnyddio i gefnogi'r ymateb i'r pandemig. Caeodd ysgolion am gyfnod o 3 mis rhwng Mawrth a Gorffennaf a chaeodd canolfannau gofal dydd yn ystod y cyfnod clo cychwynol. Ffocws staff Technoleg Gwybodaeth oedd symud yn gyflym i ganiatáu i staff ac aelodau etholedig weithio gartref mewn ffordd ystyrlon a diogel bron dros nos.
- 4.9. Mae'r rhaglenni hyn bellach yn aildechrau yn ystod yr hydref dan oruchwyliaeth y ddau fwrdd corfforaethol sydd bellach yn cael eu cadeirio gan y Prif Weithredwr a'r Dirprwy Brif Weithredwr ac sy'n cynnwys cynrychiolaeth o'r holl bleidiau gwleidyddol yma yn y Cyngor. Mae'r gwaith o adrodd yn ôl ar yr ymgynghoriadau addysg a

gynhaliwyd yn ardal Llangefni wedi cychwyn; mae'r gwaith ar ddatblygu arfarniad opsiynau ar leoliad cynllun tai gofal ychwanegol pellach yn cael ei gwblhau ac mae gwaith sy'n gysylltiedig â rhaglen drawsnewid y gwasanaethau cymdeithasol yn datblygu mewn modd amserol o dan oruchwyliaeth y Bwrdd Trawsnewid Gwasanaethau Cymdeithasol. Mae'r byrddau hefyd wedi gwneud y penderfyniad i osod cyfeiriad ar gyfer y rhaglenni adfer a rhagwelir y bydd y rhain yn cael eu mabwysiadu'n gynnar yn y Flwyddyn Newydd.

- 4.10. Rhagwelir yn amlwg y bydd angen adolygu effeithiau COVID wrth ddatblygu'r gwahanol ffrydiau gwaith ond, o dan arweiniad y ddau fwrdd, credir bod lle i fod yn optimistaidd y gall y gwahanol brosiectau ddatblygu mewn modd amserol dros gyfnod y gaeaf a pharhau i ddal i fyny â'r hyn a oedd yn mynd i ddigwydd cyn y cyfnod clo cychwynol.

5. ARGYMHELLION

- 5.1. Gofynnir i'r Pwyllgor graffu ar y cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol. Gellir crynhoi'r rhain fel a ganlyn –

5.1.1. Cydnabod a rheoli tanberfformiad trwy gymryd camau lliniaru i gynorthwyo gwelliant yn ystod Ch3 a monitro'n ofalus y dangosyddion y mae'r pandemig coronafeirws yn effeithio arnynt ar hyn o bryd.

- 5.2. Gofynnir i'r Pwyllgor dderbyn y camau lliniaru a amlinellir uchod.

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q2 2020/21

Rheoli Perfformiad / Performance Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed Ch/ Q Target	Targed BI / Yr Target	Canlyniad 19/20 Result	Canlyniad 18/19 Result
Amcan 1 - Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir							
1) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd (tymhorol) (Ch3)	CV-19	-	-	-	94.60%	94.90%	94.60%
2) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd (tymhorol) (Ch3)	CV-19	-	-	-	94.40%	93.90%	94.40%
3) Canran gadawyr Blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth [NEET] (blynyddol) (Ch4)	CV-19	-	-	-	2%	2%	1.10%
4) Sgôr 'Cap 9' cyfartalog ar gyfer disgyblion blwyddyn 11 (blynyddol) (Ch3)	CV-19	-	-	-	-	345.4	349.1
5) Canran y disgyblion a aseswyd yn y Gymraeg ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen (blynyddol) (Ch4)	CV-19	-	-	-	-	87.50%	88.30%
6) Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n astudio'r Gymraeg [iaith gyntaf] (blynyddol) (Ch4)	CV-19	-	-	-	-	65.01%	65%
7) Canran y Dangosyddion Ansawdd (â thargedau) a gyflawnwyd gan y gwasanaeth llyfrgelloedd (blynyddol) (Ch3)	CV-19	-	-	-	75%	75%	82%
8) Nifer yr ymweliadau â chyfeusterau chwaraeon a hamdden	CV-19	↑	22.8k	-	-	530k	553k
9) Canran y sefydliadau bwyd sy'n cyrraedd safonau hylendid bwyd	Gwyrdd / Green	↑	95%	95%	95%	98%	98%
10) Canran y busnesau risg uchel oedd yn agored i ymchwiliadau wedi'u trefnu a archwiliwyd i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r Ddeddfwriaeth Hylendid Bwyd	Coch / Red	↑	10%	80%	80%	92%	-
11) Canran cleientiaid NERS a gwblhaodd y rhaglen ymarfer corff	CV-19	-	-	-	-	75%	70%
12) Canran cleientiaid NERS yr oedd eu hiechyd wedi gwella wrth gwblhau'r rhaglen ymarfer corff	CV-19	-	-	-	-	84%	83%
13) Nifer o eiddo preifat gwag wedi'u adfer i ddefnydd	Gwyrdd / Green	↑	45	35	70	104	78
14) Nifer y cartrefi newydd a grewyd o ganlyniad i ddechrau ailddeddfyddio eiddo gwag	Gwyrdd / Green	↑	7	2	5	7	9
15) Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarperir fesul 10,000 o aelwydydd (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	-	-	124	53
16) Gwasanaethau landlordiaid: Canran y cartrefi sy'n bodloni'r Safon Ansawdd Tai Cymru (WHQS)	Gwyrdd / Green	→	100%	100%	100%	100%	100%
17) Gwasanaethau landlordiaid: Nifer y diwrnodau ar gyfartaledd i cwblhau atgyweiriadau	Gwyrdd / Green	↓	7.38	18	18	16.44	13.63
18) Canran y tenantiaid sy'n fodlon gyda gwaith atgyweirio ymatebol (blynyddol) (Ch4)	CV-19	-	-	-	-	-	-
Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosibl							
19) Cyfradd y bobl a gedwir yn yr ystyby wrth aros am ofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75+ oed	CV-19	-	-	3	3	6.88	7.78
20) Canran yr ymholiadau ynghylch amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn terfynau amser statudol	Gwyrdd / Green	↓	94.96%	90%	90%	91.30%	90.91%
21) Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ailalluogi ac sydd â phrecyn gofal a chymorth llai o faint chwe mis yn ddiweddarach	Gwyrdd / Green	→	50.0%	35%	35%	50%	30.87%
22) Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ail-alluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth 6 mis yn ddiweddarach	Gwyrdd / Green	↑	61.10%	62%	62%	63.08%	62.84%
23) Cyfradd y bobl hŷn (65 mlwydd oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth	Gwyrdd / Green	↑	15.8	19	19	17.57	17.35
24) Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	→	98.10%	93%	93%	98.00%	93.30%
25) Canran yr asesiadau plant a gwblhawyd o fewn amser	Gwyrdd / Green	↓	90.05%	90%	90%	89.62%	86.17%
26) Canran y plant mewn gofal y bu'n rhaid iddynt symud 3 gwaith neu fwy	Ambr / Amber	↓	6.29%	5.00%	10%	8.39%	9.52%
27) Canran y cyfeiriadau o blant sy'n cael eu hail-gyfeirio o fewn 12 mis	Coch / Red	↓	38.89%	10%	10%	12.75%	16.96%
28) Cyfanswm yr amseroedd (mewn diwrnodau) a dreuliodd pob plentyn ar y CPR os cafodd ei dynnu oddi ar y CPR yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	↑	218	270	270	224	241
29) Canran y cyfeiriadau yn ystod y flwyddyn lle caiff penderfyniad ei wneud o fewn 1 diwrnod gwaith	Gwyrdd / Green	↓	99.39%	95%	95%	98.88%	98%
30) Canran yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal oedd i fod i ddigwydd yn ystod y flwyddyn, a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	Gwyrdd / Green	↓	90%	90%	90%	86.30%	86.17%
31) Canran y teuluoedd a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	CV-19	-	-	60%	60%	74.91%	55.10%
32) Canran y teuluoedd (gyda plant) a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	CV-19	-	-	60%	60%	77.70%	-
33) Nifer y dyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i ddarparu Grantiau Cyfeusterau i'r Anabl	Gwyrdd / Green	→	148.8	170	170	159.58	161.9
34) Penderfyniad wedi ei wneud ar Achosion Digartrefedd o fewn 56 diwrnod (blynyddol) (Ch4)	CV-19	-	-	-	-	-	-
35) Nifer cyfartalog y dyddiau calendr a gymerwyd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)	Coch / Red	↓	78	26	26	21.9	-
36) Gwasanaethau landlordiaid: Canran y rhent wedi'i gollu o ganlyniad i eiddo fod yn wag	Coch / Red	↓	2.18%	1.50%	1.50%	1.42%	1.30%
Amcan 3 - Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol							
37) Canran y strydoedd sy'n lân	CV-19	-	-	95%	95%	93.79%	95.60%
38) Canran y gwastraff wedi'u ailddeddfyddio, ailgylchu a chompostio	Melyn / Yellow	↑	68%	70%	67%	67.26%	69.86%
39) Nifer cyfartalog y dyddiau gwaith a gymerwyd i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon	Gwyrdd / Green	→	0.96	1	1	0.96	0.2
40) Cilogramau y gwastraff gweddilliol a eneradir fesul person	Gwyrdd / Green	↓	106kg	120kg	240kg	206.17kg	240kg
41) Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd mewn pryd	Coch / Red	↓	80%	90%	90%	90%	80%
42) Canran yr apeliadau cynllunio a wrthodwyd	Coch / Red	↓	50%	65%	65%	78%	74%
43) Canran yr achosion gorfodaeth cynllunio yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod	Coch / Red	↑	65%	80%	80%	74%	-
44) Canran y priif fyrdd A sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	3%	2.90%	4%	2.90%
45) Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	4%	3.80%	3.80%	3.80%
46) Canran y ffyrdd C sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol) (Ch4)	-	-	-	9%	8.70%	8.20%	8.70%

Coch - mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol Ambr - rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen rhywfaint o ymyrraeth Melyn - o fewn 5% o'r targed Gwyrdd - ar darged neu'n uwch

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q2 2020/21

Gofal Cwsmer / Customer Service	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 19/20 Result	Canlyniad 18/19 Result
Siarter Gofal Cwsmer / Customer Service Charter						
01) Nifer y cwynion a dderbyniwyd (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	Gwyrdd / Green	↑	17	34	67	76
02) Nifer y cwynion Cam 2 a dderbyniwyd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	↑	3	-	-	8
03) Nifer y Cwynion a gadarnhawyd / gadarnhawyd yn rhannol	-	↓	2	-	-	27
04a) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Corfforaethol)	Gwyrdd / Green	⇒	100%	80%	94%	93%
04a) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol)	Gwyrdd / Green	↑	91%	80%	-	57%
05) Nifer y cwynion Cam 1 ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol	-	↑	11	-	-	44
06) Nifer o bryderon (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	-	↑	25	-	136	62
07) Nifer o ganmoliaethau	-	↑	240	-	618	513
08) % o Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Ymatebwyd o fewn yr Amserlen	Gwyrdd / Green	↑	84%	80%	82%	81%
09) Nifer o Geisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniwyd	-	↑	345	-	903	1052
Newid Cyfrwng Digidol / Digital Service Shift						
10) Nifer o ddefnyddwyr AppMôn (blyneddol)	-	↑	23k	-	15k	8.2k
11) Nifer o adroddiadau a dderbyniwyd gan AppMôn	-	↑	21.7k	-	10.8k	4.7k
12) Nifer o daliadau dros y we	-	-	-	-	13k	11k
13) Nifer o daliadau dros y ffôn	-	-	-	-	6.5k	5k
14) Nifer o 'ddilynwyr' CSYM ar Gyfryngau Cymdeithasol	-	↑	39.4k	-	33k	29.5k
15) Nifer o ymwelwyr i wefan y Cyngor	-	↑	518k	-	783k	-

Rheoli Pobl / People Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 19/20 Result	Canlyniad 18/19 Result
01) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, gan gynnwys athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	-	-	2171	-	2181	2243
02) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, ac eithrio athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	-	-	1217	-	1230	1252
03a) Absenoldeb Salwch - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	Gwyrdd / Green	⇒	2.66	4.25	9.4	10.34
03b) Salwch Tymor Byr - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	0.77	-	4.2	4.68
03c) Salwch Tymor Hir - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	1.89	-	5.2	5.66
04a) Ysgolion Cynradd - Absenoldeb Salwch - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	Gwyrdd / Green	⇒	1.51	4.36	7.98	12.21
04b) Ysgolion Cynradd - Salwch Tymor Byr - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	0.48	-	4.17	4.97
04c) Ysgolion Cynradd - Salwch Tymor Hir - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	1.52	-	3.81	7.24
05a) Ysgolion Uwchradd - Absenoldeb Salwch - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	Gwyrdd / Green	↑	0.90	3.31	9.61	9.57
05b) Ysgolion Uwchradd - Salwch Tymor Byr - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	0.20	-	4.58	5.26
05c) Ysgolion Uwchradd - Salwch Tymor Hir - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	-	-	0.70	-	5.03	4.31
06) Gweithwyr yr Awdurdod Lleol yn gadael (%) (Trosiant) (Blyneddol) (Ch4)	-	-	-	10%	9%	11%
07) % o ADP a'i cwblhawyd o fewn yr amserlen (Blyneddol) (Ch4)	-	-	-	80%	80%	86%

Rheolaeth Ariannol / Financial Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Cyllideb / Budget	Canlyniad / Actual	Amrywiad / Variance (%)	Rhagolygon o'r Gwariant / Forecasted Actual	Amrywiad a Ragwelir / Forecasted Variance (%)
01) Y gyllideb o gymharu â Ffigyrau Gwirioneddol	Gwyrdd / Green	-	£69,608,378	£68,846,492	-1.09%	-	-
02) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Refeniw)	Gwyrdd / Green	-	£142,146,320	-	-	£140,785,530	-0.96%
03) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Cyfalaf)	-	-	£20,967,000	-	-	£9,467,000	31.11%
04) Cyflawniad yn erbyn targedau effeithlonrwydd	Coch / Red	-	£307,000	-	-	£244,000	20.52%
05) Incwm o gymharu â Thargedau (ac eithrio grantiau)	Coch / Red	-	-£6,022,558	-£4,057,299	-32.63%	-	-
06) Swm a fenthycwyd	-	-	£4,836,000	-	-	£0	100%
07) Chost benthyca	Gwyrdd / Green	-	£4,248,560	-	-	£4,196,378	1.23%
08) % o'r anfondebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod	Melyn / Yellow	-	-	82.30%	-	-	-
09) % of y Dreth Gyngor a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	-	-	98.70%	-	-	-
10) % y Trethi Busnes a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Gwyrdd / Green	-	-	98.90%	-	-	-
11) % yr Amrywiad Ddyledion a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	-	-	96.40%	-	-	-
12) % y Rhent Tai a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	↓	-	100.15%	-	-	-
13) % y Rhent Tai a gasglwyd heb gynnwys taliadau budd-dal (am y 3 blynedd ddiwethaf)	-	⇒	-	100.36%	-	-	-

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgrwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	17 Tachwedd, 2020
Pwnc:	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Pwrpas yr Adroddiad:	Cynorthwyo'r Pwyllgor Sgrwtini i ystyried, cytuno ar ac adolygu ei flaen raglen ar gyfer 2020/21
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng Aled Morris Jones
Aelod(au) Portfolio:	Amherthnasol
Pennaeth Gwasanaeth:	Lynn Ball, Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)
Awdur yr Adroddiad:	Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini
Rhif Ffôn:	01248 752578
E-bost:	AnwenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl Aelodau Sgrwtini

1 – Argymhelliad/Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor:

A1 gytuno'r fersiwn gyfredol o'r flaen raglen waith ar gyfer 2020/21

A2 nodi'r cynnydd a wnaed hyd yma o ran gweithredu'r flaen raglen waith.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Rhaglennu gwaith yn effeithiol yw sylfaen sgrwtini effeithiol mewn llywodraeth leol. Mae ein blaen raglenni gwaith treigl ar gyfer Sgrwtini wedi'u halinio â'r blaenoriaethau corfforaethol sydd wedi eu cynnwys yng Nghynllun y Cyngor 2017/2022 a'r rhaglenni trawsnewid corfforaethol – ac yn sicrhau bod rôl sgrwtini Aelodau yn gwneud cyfraniad go iawn i flaenoriaethau gwella'r Cyngor.

3 – Egwyddorion fel canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

3.1 Yr effaith y mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd [ffocws ar werth]

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau [ffocws ar risg]

3.4 Sgrwtini'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu sicrhau ansawdd [ffocws ar berfformiad ac ansawdd]

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- Hirdymor
- Atal
- Integreiddio
- Cydweithio
- Cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

5 – Cefndir / Cyd-destun

1. Cefndir

1.1 Rhaglennu gwaith yn effeithiol yw sylfaen swyddogaeth sgrwtini effeithiol llywodraeth leol¹. O'i wneud yn dda, gall rhaglennu gwaith fod o gymorth i osod y sylfeini ar gyfer gwaith amserol sydd wedi ei dargedu ar faterion o bwysigrwydd lleol sy'n dangos ble gall sgrwtini Aelodau ychwanegu gwerth. Mae arfer dda'n hyrwyddo dau fater allweddol a ddylai fod wrth galon y flaen raglen waith sgrwtini:

- i. Her mewn perthynas â blaenoriaethu ffrydiau gwaith
- ii. Yr angen am ymagwedd a arweinir gan aelodau a rhyngwyneb gyda swyddogion.

1.2 Egwyddorion sylfaenol rhaglennu gwaith yn dda²

- Ni ddylai rhaglennu gwaith fod yn broses “cychwyn-stopio”
- Rhaglenni gwaith sy'n cyd-fynd â'i gilydd ar gyfer pwyllgorau sgrwtini gwahanol
- Cydbwysedd rhwng gwahanol ddulliau o weithio
- Proses effeithiol ar gyfer rhoi gwybod am / uwch gyfeirio materion i'r Pwyllgor Gwaith
- Mewnbyn a sylwadau cydranddeiliaid mewnol
- Gweithio'n agos â'r Pwyllgor Gwaith
- Cysylltiadau gyda'r Adroddiad Sgrwtini Blynyddol (teclyn ar gyfer gwerthuso a gwella)

2. Cyd-destun Lleol

2.1 Mae'r arfer o raglennu gwaith ymlaen llaw wedi cael ei hen sefydlu ac mae'r rhaglenni gwaith yn raglenni treigl sy'n canolbwyntio ar ansawdd y gwaith craffu ac sydd â llai o eitemau er mwyn ychwanegu gwerth. Maent yn declyn pwysig i gynorthwyo Aelodau i flaenoriaethu eu gwaith ac fe'u trafodir gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth. Bydd y ddau bwyllgor yn adolygu cynnwys eu rhaglenni gwaith yn rheolaidd er mwyn sicrhau eu bod yn berthnasol ac yn adlewyrchu blaenoriaethau lleol. Mae ein trefniadau lleol ar gyfer cynllunio ymlaen bellach yn rhoi mwy o ffocws ar:

- Agweddau strategol
- Ymgynghori gyda dinasyddion / cydranddeiliaid eraill a chanlyniad hynny
- Blaenoriaethau Cynllun y Cyngor 2017/2022 a phrosiectau trawsnewid
- Risgiau a gwaith arolygu a rheoleiddio
- Materion ar flaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith.

Canlyniad: rhaglenni gwaith treigl ar gyfer pwyllgorau sgrwtini sydd wedi'u halinio â blaenoriaethau corfforaethol.

¹ A Cunning Plan? Devising a scrutiny work programme, Canolfan Craffu Cyhoeddus (Mawrth 2011)

² A Cunning Plan? Devising a scrutiny work programme, Canolfan Craffu Cyhoeddus (Mawrth 2011)

2.2 Cadeiryddion pwyllgor sy'n arwain ar ddatblygu blaen raglenni gwaith a'r rhaglenni hynny'n cael eu cyflwyno i'r Fforwm Cadeirydd ac Is-gadeiryddion Sgriwtini yn fisol ac ar gyfer eu cymeradwyo ym mhob cyfarfod arferol o'r pwyllgorau sgriwtini. Ystyrir y Fforwm fel cyfrwng pwysig ar gyfer goruchwyllo'r rhaglenni hynny a thrafod blaenoriaethau ar y cyd.

2.3 **Ymagwedd “Cyngor cyfan” tuag at Sgriwtini:** mae ein rhaglenni gwaith yn darparu sylfaen gref ar gyfer ein rhaglenni gwella gan sicrhau bod y rôl y mae Sgriwtini yn ei chwarae yn nhrefniadau llywodraethiant yr Awdurdod yn:

- i. Cefnogi proses gwneud penderfyniadau sy'n gadarn ac yn effeithiol
- ii. Gwneud cyfraniad go iawn i flaenoriaethau gwelliant y Cyngor
- iii. Parhau i esblygu

2.4 **Effaith yr Argyfwng presennol ar Raglen Waith y Pwyllgor**

Mae'r cyfnod presennol (**rheoli ymateb argyfwng i'r Pandemig, yr Adfer ac yn raddol dychwelyd i'r Normal Newydd**) yn eithriadol o heriol i'r Cyngor a bob sefydliad cyhoeddus arall drwy Gymru wrth i ni barhau i wynebu heriau'r argyfwng Covid-19, ac mae'n anorfod bod hyn yn cael effaith ar raglen waith y Pwyllgor. O ganlyniad, mae'r Cyngor wedi newid ei ffordd o weithio o ganlyniad i'r argyfwng iechyd byd-eang. Yn ystod cyfnod o argyfwng fel hyn, mae llywodraethu ac atebolrwydd yn allweddol bwysig.

Mae'r Ganolfan Craffu Cyhoeddus yn cynnig model sgriwtini penodol yn sgil y pandemig, sydd ar y cyd â Strategaeth Bwyllgorau'r Cyngor yn gymorth i lywio rhaglen waith y Pwyllgor, gweler amlinelliad ohono isod:

- i. Ffocws ar nifer llai o faterion allweddol sy'n canolbwyntio ar agweddau sylfaenol bywyd pobl leol (“*life and limb*”)
- ii. Cynnal briff gwyllo dros wasanaethau'r Cyngor, perfformiad a materion ariannol
- iii. **Elfennau penodol y Model Craffu:**
 - Trosolwg o ymateb y Cyngor i Covid-19
 - Trosolwg penodol ar faterion sylfaenol bywyd (deddfwriaeth gofal; diogelu plant ac oedolion; iechyd cyhoeddus)
 - Cynnal trosolwg ar faterion cyllidol y Cyngor
 - Gweithredu fel cyfrwng ar gyfer profiadau cymunedol.

3. **Materion ar gyfer eu hystyried**

3.1 Mae'r Pwyllgor Sgriwtini yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar weithrediad ei flaen raglen waith. Mae copi o'r rhaglen waith gyfredol ar gyfer 2020/21 ynghlwm fel **ATODIAD 1** i'r adroddiad hwn fel y gellir cyfeirio ati ac mae'n cynnwys newidiadau a wnaed i'r rhaglen waith ers i'r Pwyllgor ystyried y ddogfen ddiwethaf³

3.2 Lle mae hynny'n briodol, gellir ychwanegu eitemau at flaen raglen waith y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn ddinesig. Gellir cyflwyno ceisiadau am i eitemau ychwanegol gael eu cynnwys ar y rhaglen waith ar gyfer eu hystyried drwy

³ Cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a gynhaliwyd ar 11 Mawrth, 2020

lenwi Ffurflen Gais Aelodau yn gofyn am i eitem gael ei hystyried ar gyfer Sgriwtini. Yn y lle cyntaf, caiff y ceisiadau eu hystyried gan y Fforwm Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion, gan ddefnyddio'r meini prawf isod:

- Amcanion strategol a blaenoriaethau'r Cyngor (fel y cânt eu hamlinellu yng Nghynllun y Cyngor 2017/2022)
- Gallu'r Pwyllgor i ddylanwadu ar ac/neu i ychwanegu gwerth ynghylch pwnc penodol (bydd angen cwblhau Ffurflen Prawf Arwyddocâd Sgriwtini).

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Dim yn berthnasol yn achos y mater trosfwaol hwn ond bydd yn cael ei ystyried fel rhan hanfodol yn ystod y broses o baratoi ar gyfer cynigion penodol a fydd yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor eu hystyried.

7 – Goblygiadau Ariannol

Amherthnasol

8 – Atodiadau

Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol 2020/21

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni LL77 7TW

RHAGLENNU EITEMAU AR GYFER SGRIWTINI → MEDI 2020 – EBRILL, 2021
[Fersiwn ddyddiedig 11/11/20]

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL	PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO
Medi, 2020 (14/09/20)	Medi, 2020 (21/09/20)
Craffu Ymateb y Cyngor i'r Argyfwng Covid-19 (yn cynnwys yr effaith ariannol)	Adroddiad Blynyddol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 2019/20
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	Craffu Agweddau Partneriaethol: Ymateb y Cyngor i'r Argyfwng Covid-19
	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Medi, 2020 (22/09/20)	
Adroddiad Cynnydd Cynllun Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol	
Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol 2019/20	
Hydref, 2020 (20/10/20)	Hydref, 2020 (22/10/20)
Strategaeth Ataliol Corfforaethol	Adroddiad Cynnydd Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion
Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2019/20	Partneriaeth Diogelwch Cymunedol: Adroddiad Blynyddol 2019/20
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	Ffioedd Casglu Gwastraff Gwyrdd
	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Tachwedd, 2020 (02/11/20) (Cyfarfod wedi'i ganslo)	Tachwedd, 2020 (10/11/20)
	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus – craffu ar y trefniadau llywodraethu
	Cytundeb Llywodraethu 2 - Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru
	Adroddiad Blynyddol Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (Rhan 9: Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol)
	Cyllidebau Cyfun (Anableddau Dysgu)
	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Tachwedd, 2020 (17/11/20) [Ch2]	
Monitro Perfformiad: Sgorfwrdd Corfforaethol Ch2: 2020/21	
Cynllun Cyflawni Blynyddol: 2020/21	
Adroddiad Cynnydd Panel Sgriwtini Cyllid	
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	
Rhagfyr, 2020 (10/12/2020)	Dyddiad i'w gadarnhau (?Rhagfyr, 2020)
Rhaglen Moderneiddio Ysgolion – ardal Llangefni	Adroddiad Safonau Ysgolion (Haf, 2020) (i'w gadarnhau)

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL	PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO
Rhagfyr, 2020 (17/12/2020)	Adroddiad Blynyddol GwE 2019/20 (i'w gadarnhau)
Rhaglen Moderneiddio Ysgolion – ardal Llangefni	Adroddiad Cynnydd Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion
Ionawr, 2021 (Dyddiad i'w gadarnhau) [cyllideb 2021/22]	Ionawr, 2021 (19/01/21)
Cynigion cychwynnol cyllideb 2021/22	
Cynllun Ymgynghori Cyhoeddus ar gyfer cyllideb 2021/22	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Adroddiad Cynnydd Panel Sgriwtini Cyllid	
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	
Chwefror, 2021 (01/02/21) [cyllideb 2021/22]	Chwefror, 2021 (09/02/21)
Cynigion Drafft Terfynol Cyllideb 2021/22	
Adroddiad Cynnydd Panel Sgriwtini Cyllid	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	
Mawrth, 2021 (08/03/21)	Mawrth, 2021 (09/03/21)
Adroddiad Cynnydd Cynllun Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol ac Adroddiad Cynnydd y Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus – craffu cynnydd ar wireddu'r Cynllun Llesiant
Cynllun Busnes Cyfrif Refeniw Tai	Adroddiad Blynyddol Cydraddoldeb 2020/21
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21
Ebrill, 2021 (12/04/21)	Ebrill, 2021 (14/04/21)
Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2020/21

Eitemau i'w rhaglennu:

Trawsnewid Cyfleon Dydd Anableddau Dysgu

Rhaglen Moderneiddio Ysgolion- ardaloedd Llangefni/Amlwch

Ymateb y Cyngor i Covid-19 – materion dilyn i fyny ar gais y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol (14/09/2020):

- Llesiant staff y Cyngor a chymunedau
- Monitro effeithiolrwydd y strategaeth Tracio ac Amddiffyn (TTP)